A°. 1859. N°. 295

Opregte Donderdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 15 December.

[*Bij N°.* 295 *dezer Courant behoort een Vervolg.*]

PARIJS, 12 December.

Aangaande den graaf *de Cavour* wordt heden gemeld, dat zijne benoeming tot vertegenwoordiger van Sardinie in het Congres alleen nog bezwaar ontmoet in Turin. Hier ter stede zou men echter tot de overtuiging zijn gekomen, dat men niet uit het Congres verwijderd mag houden den staatsman, wiens politieke gedragingen in de eerste en voornaamste plaatst aanleiding hebben gegeven tot het bijeenroepen dezer diplomatieke vergadering. Eensdeels zou daardoor het nationale gevoel der Italianen in hooge mate worden gekrenkt; doch ook aan de andere zijde zou het wenschelijker zijn om den graaf *de Cavour* in de gelegenheid te stellen tot oplossing der bestaande bezwaren, dan om zonder bepaalde noodzakelijkheid die bezwaren door zijne uitsluiting te doen toenemen.

Uit Madrid wordt gemeld, dat het spaansche ministerie den heer *Martinez de la Rosa* heeft aangewezen als den eersten gevolmagtigde voor het Congres; doch dat deze aanwijzing met bezwaren gepaard gaat, vermits de Koningin hare keuze heeft gevestigd op den markies *de Villuma*, vroeger voorzitter van den Senaat en gewezen gezant te Parijs. Driemalen reeds moet H. M. bepaaldelijk hebben geweigerd om het besluit te onderteekenen, waarbij de heer *Martinez de la Rosa* wordt benoemd.

Ingeval de keus der Koningin op den markies *de Villuma* gevestigd mogt blijven, zou het zeer mogelijk zijn, dat de heer *Mon* weigerde om de betrekking van tweeden gevolmagtigde aantenemen. Tusschen de heeren *Mon* en *de Villuma* bestaat een groot verschil van staatkundige rigting. In het jaar 1844 waren beiden leden van het Kabinet, toen er spraak was van de wijziging der Constitutie van 1837. De markies *de Villuma* verlangde, dat de Cortes in die wijziging niet zouden worden gekend, waartoe de heer *Mon* zijne toestemming niet heeft willen geven; 't welk ten gevolge heeft gehad, dat de heer *de Villuma* zijne ministeriële waardigheid heeft moeten nederleggen.

De spaansche Regering heeft ook nog te kampen met moeijelijkheden, wat betreft de uitvaardiging van de wet betreffende den Staatsraad, die door de beide Wetgevende Kamers is goedgekeurd, doch nog niet door de Koningin bekrachtigd, op grond dat daarin bepalingen voorkomen, welke met het prerogatief der Kroon strijdig moeten worden geacht.

Men houdt het voor mogelijk, dat een en ander het gevolg is der bedrijven, welke thans te Madrid worden in 't werk gesteld door de tegenstanders van het tegenwoordige ministerie, die gebruik willen maken van de tijdelijke afwezigheid van den maarschalk *O'Donnell*, om dien bewindsman ten val te brengen.

PARIJS, 13 December.

Gisteren is de ridder *Des Ambrois*, de nieuwe sardinische gezant bij de keizerlijke Regering alhier, door den minister van Buitenlandsche Zaken, graaf *Walewski*, ten gehoore ontvangen. Naar men verzekert, is de heer *Des Ambrois* er onbewimpeld voor uitgekomen, dat graaf *de Cavour* allezins kans heeft om Sardinie als eerste gevolmagtigde in het Congres te vertegenwoordigen.

— Van eene zijde, welke goed onderrigt kan zijn, wordt een feit medegedeeld, waaraan in de gegevene omstandigheden nogal eenig gewigt zoa moeten worden gehecht, doch 't welk men niet als waarheid kan aannemen, dan nadat het officiëel bevestigd zal zijn geworden. De stad Milaan zou namelijk aan den opperbevelhebber van het fransche occupatie-leger een staat hebben doen overhandigen van de door haar gedane uitgaven voor de verpleging der fransche gekwetsten, en zou hebben aangedrongen op de terugbetaling van het gezamelijk bedrag dier uitgaven.

— Zooals is medegedeeld, is van wege de Regering bepaalde last gegeven, dat elk schip, 't welk naar China stevent, niet meer dan 400 à 450 soldaten aan boord zal nemen. De Keizer is dezer dagen onderrigt geworden, dat men zelfs 850 manschappen heeft doen overgaan op een der naar dat land bestemde fregatten en het is uit dien hoofde, dat hij een zijner adjudanten naar Toulon heeft gezonden, om op de inscheping der troepen toezigt uitteoefenen. Deze adjudant, de kollonel *de Castelnau*, is nu tegenwoordig geweest bij de inscheping der helft van het expeditionaire leger, en heeft vele soldaten, die reeds aan boord waren overgebragt, op andere schepen doen overgaan.

— Niettegenstaande heden ter beurze aanzienlijke geldswaarden zijn verkocht, hebben de prijzen der fondsen zich goed staande gehouden. Ten laatste is evenwel eenige daling bespeurd, op het gerucht, dat graaf *de Cavour* werkelijk tot sardinischen gevolmagtigde was benoemd.

Men spreekt van eene nieuwe toscaansche leening van 40 millioenen lires en verder van de verlaging der herziening van de tarieven van uit- en ingaande regten, ten gevolge van tegenstand in de hoogere officiële kringen.

— Het schijnt thans als zeker te worden beschouwd, dat de graaf *von Rechberg* te Parijs zal komen, om zelf optetreden als eerste vertegenwoordiger van Oostenrijk. In de regerings-kringen wordt hieraan niet langer getwijfeld. In strijd met hetgeen sommige buitenlandsche en vooral belgische dagbladen hebben medegedeeld, wordt thans ten stelligste verzekerd, dat de Paus zich onvoorwaardelijk gezind heeft verklaard, om aan het Congres deeltenemen.

— Eene tweede waarschuwing is gegeven aan het te Blois uitkomende clericale dagblad *la France centrale* en verder aan de geestelijke organen *l'Univers* en *l'Ami de la Religion*. Deze maatregel wordt heden druk besproken door de staatslieden, als het blijk, dat de keizerlijke Regering vast besloten heeft om geen dagbladstrijd te gedoogen, welke gerigt is tegen de door haar te volgen politieke gedragslijn.

LONDEN, 12 December.

Onder dagteekening van verl. vrijdag avond meldt de te Parijs gevestigde correspondent der *Times* het volgende:

„De Paus weigert niet stellig om zich op het te houden Congres te laten vertegenwoordigen, maar hij vindt er bezwaar in, te verschijnen voor hetgeen zijn minister „eene regtbank" noemt. Bij het onderhoud, hetwelk de nuntius over deze zaak met graaf *Walewski* gehad heeft, heeft deze laatste verklaard, dat er niet het minste voornemen bestond om Z. Heil. voor eene regtbank te roepen, en dat noch Frankrijk, noch eenige andere mogendheid, welke de staatkunde van dit Rijk volgt, voornemens is zich te bemoeijen met de magt van Z. Heil. als Souverein, of als hoofd der Kath. Kerk. Wat de kwestie van hervormingen in het bestuur van den Kerkelijken Staat betreft, heeft de Paus verklaard, dat hij daarover zal denken, als hij in *al* zijne regten hersteld zal wezen. Dit ziet natuurlijk op de Romagna. — Tot dus ver heeft het pausselijk gouvernement niet geantwoord op den uitnoodigingsbrief van graaf *Walewski* tot bijwoning van het Congres; evenmin is van Napels een antwoord ontvangen. De Koning van Napels zal waarschijnlijk met het geven van een antwoord wachten, tot dat hij van zijnen gezant, den heer *Antonini*, de bijzonderheden van zijn te Compiègne met den Keizer te houden gesprek vernomen zal hebben." [Met den telegraaf is verleden maandag uit Parijs gemeld, dat toen de toestemmende antwoorden van den Paus en van den Koning van Napels op de uitnoodiging tot het bijwonen van het Congres daar ontvangen waren.]

Een te Parijs ontvangen bijzonder berigt uit Rome meldt, dat de generaal *Guyon*, de bevelhebber der fransche bezetting, dezer dagen de fortificatiën, die in den laatsten tijd te Civita-Vecchia zijn aangelegd, in oogenschouw heeft genomen, en dezelve zoo ver voltooid heeft bevonden, dat zij met geschut gewapend konden worden. In 't bijzonder is de genoemde vesting aan den zeekant versterkt. Alles scheen aanteduiden, dat Civita-Veschia, wel verre van eerlang ontruimd te zullen worden, bestendig door fransche troepen bezet zou blijven.

— Terwijl alom in Engeland met veel geestdrift vrijwillige scherpschutters-corpsen worden opgerigt, hebben de ingezetenen van Rochdale (in het graafschap Lancaster) geweigerd zich daartoe te vereenigen. De ministeriële bladen wijzen met scherpe afkeuring op deze uitzondering, en stellen haar onbewimpeld op rekening der partij van den heer *Bright*, die meent, dat er geene aanleiding tot uitbreiding van 's lands verdedigingsmiddelen bestaat, en dat maatregelen van dien aard slechts kunnen dienen om Engeland aan oorlogs-gevaar blootttestellen. Ook te Manchester heeft de genoemde partij getracht het oprigten van een corps vrijwilligers te beletten, doch te vergeefs.

— In de te Woolwich gevestigde fabriek van Armstrong-kanonnen zijn 30 van die stukken gereed om in den loop dezer week naar China afgezonden te worden. Die stukken zijn aan zeer zware proefnemingen onderworpen, doch volkomen deugdelijk bevonden.

— Door middel van meteorologische waarnemingen is men thans in staat om tamelijk zeker een eerlang te verwachten storm te voorspellen. De hier gevestigde Britsche Associatie voor de bevordering van wetenschappen heeft, in eene dezer dagen onder voorzitting van den Prins-gemaal gehouden vergadering, besloten, het ministerie van Koophandel uittenoodigen om van de bedoelde waarnemingen, zoo dikwijls zij storm voorspellen, met den meesten spoed berigt te zenden naar de voornaamste zeeplaatsen, opdat men daar in staat zij om zoo veel mogelijk maatregelen van voorzorg te nemen.

— De beurs bleef heden vast; de 3 pc. gecons. resc. 95⅝, ¾ ex div.

BRUSSEL, 13 December.

Het liberale hoofdorgaan *l'Indépendance belge* behelst een zeer uitvoerig artikel over de beraadslaging, welke heden in de Kamer der Gedeputeerden zal worden geopend over de enquête, betreffende de verkiezingen te Leuven. Dat blad erkent, dat die beraadslaging eene der gewigtigste zal zijn, waarvan de parlementaire jaarboeken gewagen, vermits het hier geldt beginselen, die in het naauwste verband staan met de handhaving van het electorale stelsel in al zijne zuiverheid.

Dat blad doet opmerken, dat sedert jaar en dag door de clericale partij is geklaagd over het tegenwoordige stelsel, waarbij de kiezers in de hoofdplaatsen der districten worden opgeroepen om bij gemeenten hunne stembiljetten inteleveren, en is aangedrongen op de vervanging van dat stelsel door de stemming, 't zij in de kantons, 't zij zelfs in de gemeenten; terwijl uit de nu ingestelde enquête op de meest overtuigende wijze is gebleken, dat door die wijziging de kiezers ten platten lande geheel zouden worden onderworpen aan eenen invloed, van welken zij zich met geene mogelijkheid zouden kunnen losmaken. Uit dien hoofde zal de door de Kamer in deze te nemen beslissing van het hoogste belang zijn. Het geldt hier toch niet de vraag, of de verkiezingen te Leuven al, dan niet, geldig zijn, en of het uitreiken van 5 fr. stukken of het geven van maaltijden omkooping van stemgeregtigden daarstelt, maar zooveel te meer, in hoever de geestelijkheid misbruik maakt van haar zedelijk overwigt, door hare ijverige en voortdurende bewerking der kiezers; — of het geoorloofd is, dat de 20,000 roomsch-katholieke priesters, die hier te lande worden gevonden, optreden als electorale makelaars, en of die geestelijkheid, met aanwending van zulke middelen, de bevolking, welker spirituele belangen zij behartigt, mag dwingen.

Volgens de *Indépendance* staat het gewisselijk aan die geestelijkheid volkomen vrij om, in het belang der door haar voorgestane zaak, al zoodanige hulpmiddelen aantewenden, als welke bij de wet ter harer beschikking worden gelaten, maar moet het verlichte deel der natie de handen ineenslaan om te zorgen, dat die geestelijkheid zooveel mogelijk met de overige burgers worde gelijkgesteld. In den gegeven stand van zaken kan tegenspraak van den kant der geestelijke hoofdleiders en organen niet meer baten. Het land is nu op officiële wijze onderrigt, dat de geestelijkheid, tusschenbeiden komende in den electoralen strijd, niets anders is dan de belanghebbende agent eener staatkundige partij; het kan niet anders, of het zal de noodzakelijkheid inzien om de kiezers ten platten lande te onttrekken aan eenen invloed, ten gevolge waarvan het spirituele gezag dienstbaar wordt gemaakt aan politieke en tijdelijke belangen.

In het breede wordt door dat blad uiteengezet, dat de geestelijkheid zelve door hare spirituele inmenging de gelijkheid heeft verkracht, welke de electorale wet heeft willen daarstellen. Zij is derhalve de eerste oorzaak van de bezwaren, over welke men zich nu beklaagt. De Kamer is thans geroepen om haar oordeel uittebrengen, en de liberale meerderheid is volkomen bereid om de clericale partij te volgen op elk terrein, op 't welk deze de discussie zal willen overbrengen.

— De heer *de Becker* uit Leuven, een der door de commissie gehoorde getuigen, komt openlijk op tegen het rapport van den heer *Defré*, op grond, dat zijne afgelegde verklaring moedwillig in dat verslag is verminkt geworden. Hij heeft wel gezegd, dat zonder geldelijke schadeloosstelling der kiezers, de uitslag der verkiezing te Leuven anders zou zijn geweest, maar de rapporteur heeft achterwege gelaten wat hij daarop heeft laten volgen, te weten, *dat zonder die schadeloosstelling de steden bijna alleen aan de stemming zouden hebben deelgenomen, en zulks uit de wet voortvloeit.*

De schrijver van deze verklaring meent, dat eene partij zeer zeker al die maatregelen mag nemen, welke kunnen strekken, om haar het overwigt boven hare tegenpartij te verzekeren, en gaat daarbij zelfs zoo ver van het voorbeeld aantehalen der nederlandsche Regering, die, vóór de omwenteling van 1830, niet zou hebben geaarzeld om tot zoodanige maatregelen hare toevlugt te nemen.

's GRAVENHAGE, 13 December.

In de avondzitting van de Tweede-Kamer van heden is het *twaalfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting, betreffende de onvoorziene uitgaven, met 40 stemmen aangenomen. Verder zijn met algemeene stemmen aangenomen de begrooting voor het burgerlijk pensioen-fonds voor 1860; de wijziging van het tarief van den regten op de visch, na de verklaring van den minister van Financien, dat hij, na den afloop van het recès, een nieuw tarief op dit onderwerp zou indienen; en is aangenomen, met 45 tegen 3 stemmen, de begrooting voor Ommerschans en Veenhuizen.

's GRAVENHAGE 14 December.

Den 12^{den} dezer is door Z. M. op de gebruikelijke wijze in een bijzonder gehoor ontvangen de heer luitenant-generaal baron *von Langenau*, ter uitreiking zijner geloofsbrieven als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer van Oostenrijk bij het nederlandsche Hof.

— Bij besluit van 11 Dec., heeft Z. M. tot burgemeester der gemeente Standdaarbuiten benoemd *J. van Dorst.*

— Bij kon. besluit van 10 Dec. is de bij dat van den 20sten Nov. bevorens gedane benoeming van den heer *G. Holtius*, Staatsraad in buitengewone dienst, tot bewaarder der hypotheken, van het kadaster en de scheepsbewijzen te Amsterdam, op zijn daartoe gedaan verzoek, ingetrokken, en hij in zijnen vroegeren toestand van gepensioneerd inspecteur-generaal der registratie enz. hersteld.

— Bij Z^{r}. M^{s}. besluit van 12 Dec. is bij het 3de reg. dragonders tot commandant benoemd de luit. koll. *J. E. Vertholen*, van het 1ste reg.

— Bij Z^{r}. M^{s}. besluiten van den 9^{den} en 10^{den} dezer, zijn benoemd tot scheepsklerken bij de nederlandsche zeemagt: *W. F. G. L. Faubel*, *P. Berghuis*, *F. W. Merkottein*, *E. H. W. Wijnmalen*, *D. A. van der Laan* en *J. Gallas*; — en *J. Ruwers* tot klerk bij de directie der Marine te Amsterdam.

— H. M. de Koningin wordt eerlang van H. D. buitenlandsche reis in deze residentie terug verwacht.

— Gisteren heeft de graaf *von Königsmarck*, de pruissische gezant, een diplomatiek dinergegeven, ter eere van den baron *v. Langenau*, den nieuwen oostenrijkschen gezant bij het nederlandsche Hof.

— Een telegram van den Gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, gedagteekend: Batavia, 24 October, luidt: „De expeditie tegen Boni is vertrokken. Overigens geen bijzonder nieuws" (*Staats Cour.*)

— Bij de beraadslaging over de begrooting van het departement van Kolonien heeft de heer *de Kempenaer* gewaagd van den onvoldoenden toestand der regtspleging en van het regtswezen in W. Indie, en van de nadeelen, welke daaruit voortvloeijen voor de werkelijke eigenaren van vast goed in dat land. De spreker heeft verlangd te vernemen, hoe verre men gevorderd is met eene herziening van dit onderwerp, waarvoor eene staatscommissie is benoemd, en heeft dit thans te meer

belangrijk geoordeeld vermits er spraak is van eene geheele of gedeeltelijke schadevergoeding voor de emancipatie, en het te wenschen is, dat deze in handen zal komen van hen, die daarop regt hebben.

De minister heeft bij zijn antwoord op deze bedenkingen weder gewaagd van de menigte der koloniale onderwerpen, welke aan zijn oordeel en zorg zijn onderworpen. Hij heeft erkend, dat eene herziening van het regtswezen en de regtspleging in Suriname wenschelijk is, en heeft aangekondigd, dat de arbeid der staatscommissie in overweging is, maar niet voetstoots kan worden aangenomen en een naauwgezet onderzoek vereischt.

Den heer *Elout* heeft Z. E. te kennen gegeven, dat hij de indiening eener verordening op de emancipatie der slaven zoo spoedig mogelijk zal voordragen, maar den tijd niet kan bepalen, vermits dit geenszins van hem afhangt. — Betreffende het werk der zendelingen in Oost-Indie heeft de minister verklaard, dat hij dit allezins wenscht te bevorderen, maar dat dit onderwerp wordt beheerscht door art. 123 van het regerings reglement; dat reeds de O. I. Compagnie heeft beloofd, dat zij geene inbreuk zou maken op de godsdienstige begrippen der bevolking; dat niet uit het oog mag worden verloren, dat de belijders van de mahomedaansche Eerdienst, van de straat van Gibraltar af tot aan de straat van Malacca, in gisting zijn, en de Regering in deze teedere aangelegenheid de meest mogelijke omzigtigheid in acht moet nemen.

De heer *Schimmelpenninck* heeft verklaard, de houding, welke de Regering ten aanzien der koloniale zaken heeft aangenomen, allezins te waardeeren, en gaarne den minister een openlijk blijk van zijn vertrouwen te willen geven.

De heer *Thorbecke* heeft aanmerking gemaakt op den verflaauwden ijver van den minister, ten aanzien van het indienen van de wettelijke regeling van verschillende belangen, welke hij had toegezegd, doch van welke men nog niets had vernomen; — op de pogingen, welke worden aangewend om der Kamer het regt van inzage en kennisneming van de koloniale zaken te ontzeggen, of haar in dit regt te belemmeren; — op het gemis van waarborgen voor deugdelijke benoemingen; — op het belemmeren van den vrijen arbeid, die als eene natuurlijke ontwikkeling is aangemerkt en alzoo is opgenomen in de wet. Hij heeft aangemerkt, dat hij ten aanzien van den minister geenszins het woord „reactie" wil bezigen, maar gaarne eene verklaring van Z. E. zou vernemen, dat hij op den natuurlijken weg van vooruitgang zou willen blijven.

De heer *v. Hall* heeft daarentegen verklaard, dat de beraadslaging over het koloniale slot bij hem, ten aanzien van den minister, een zeer gunstigen indruk heeft gemaakt, voornamelijk ten opzigte van de gegevene inlichtingen; — dat hij geene verflaauwing van den ijver bij den minister heeft bespeurd, en allezins met Z. E. instemt, dat het zeer ongeraden zoude zijn om de suiker-cultuur bij de wet te willen regelen; — dat de geldelijke belangen niet uit het oog mogen worden verloren, en dat de menigte moet worden gewaarborgd voor hoogere belasting; — dat hij niet heeft kunnen bespeuren, dat de minister der Kamer het regt van inzage en kennisneming wil betwisten, en ook niet, dat hij eenigen waarborg voor het benoemen van goede ambtenaren ter zijde heeft gesteld, en dat, wat het vraagstuk van den vrijen arbeid betreft, hij zich houdt aan het oordeel van den britschen *M' Culloch*, die zich gunstig over ons stelsel in O. Indie uitlaat, en vermeent, dat het beginsel van *laissez faire* goed is in Europa, maar op Java niet deugt.

De heer *v. Eck* heeft zich beklaagd over de pogingen van den minister om de Kamer in de uitoefening van haar grondwettig regt van toezigt op de koloniale aangelegenheden te belemmeren. — De heer *Hoffmann* heeft betuigd, dat te voren zijn vertrouwen op het koloniale bestuur was geschokt, maar dat dit vertrouwen thans en zoolang de minister zich in zijn tegenwoordigen stand blijft handhaven, is hersteld. — De heer *Sloet* heeft de maatschappij van Borneo ter spraak gebragt, en heeft erkend, dat de Regering kwalijk anders in deze aangelegenheid heeft kunnen handelen, dan zij heeft gedaan, — en heeft zijne hoop betuigd, dat de minister op zijn besluit van 1853 ten aanzien der archiven zal terugkomen.

De heer *v. Wintershoven* heeft begrepen, dat de afschaffing der slavernij zonder doortastende maatregelen kwalijk zou kunnen worden verkregen; dat men daarbij zoude kunnen volstaan met eene wet, bij welke werd verklaard, dat de slavernij binnen zes maanden na de aankondiging zal ophouden, en met het overzenden van een welberaden man, gesteund door eene aanzienlijke magt, met last om eene billijke schadevergoeding te regelen. Hem dacht, dat eene voorafgaande bepaling der vergoeding in deze Kamer tot niets zoude leiden.

De heer *v. Hoevell* heeft aangemerkt, dat hij ongaarne eene woordenwisseling zou willen ondernemen, bij welke men wel vragen zoude doen, maar geen antwoord bekomen; maar heeft toch verlangd eenige opheldering te bekomen, nopens de verzorging der expeditie naar Boni.

In antwoord daarop heeft Z. E. de minister verklaard, dat voor de verzorging en uitrusting der troepen, voor de bedoelde expeditie bestemd, alles was gedaan, en zelfs meer dan noodig was. Ten aanzien van eene door den heer *de Poorter* gedane vraag, of het te vreezen was, dat het batig slot der koloniale bijdragen zou verminderen, heeft de minister geantwoord, dat met een voorzigtig en waakzaam bestuur bij hem geene vrees daarvoor bestaat; — en op de verklaring van sommige leden, dat zij bereid waren hem een votum van vertrouwen te geven, heeft de minister gezegd, daarop hoogen prijs te stellen, en te hopen dat dit hem niet zou worden onthouden.

Z. E. heeft verder aangemerkt, dat de regeling van slechts twee onderwerpen hem noodig is voorgekomen, namelijk, de emancipatie en de wet op de comptabiliteit. Hij heeft ontkend, de Kamer in het regt van inzage te belemmeren; maar heeft erkend, zich te hebben verklaard tegen eene overdrevene inmenging van dezelve in het koloniaal bestuur. Hem is niets gebleken van eene verkeerde toepassing der bepalingen op het benoemen van ambtenaren. Hij heeft niets tegen den vrijen arbeid, maar wel tegen den zoodanigen, die vrij schijnt te zijn, maar het niet is.

Wat het cultuur-stelsel betreft, meent de minister geene aanleiding te hebben gegeven tot de veronderstelling, dat hij eene regeling van hetzelve bij de wet noodig keurde. Eene wet op de drukpers daarentegen acht hij indedaad noodig, ter aanvulling van het regerings-reglement op dat stuk en tot beteugeling van het misbruik, 't welk daarvan wordt gemaakt. Met het denkbeeld van den heer *v. Wintershoven*, nopens de emancipatie, heeft Z. E. verklaard, niet te kunnen instemmen. Betreffende het archief-besluit erkende de minister, dat daarin gebreken aanwezig waren, op welke men echter bij eene wet op de drukpers terug zou kunnen komen.

De minister heeft bepaaldelijk verklaard, dat hij zich overtuigd hield, dat, met de aanneming van het hoofdstuk, ook buiten de Kamer het vertrouwen zou geboren worden, dat hij op dezelve kon steunen, en zij hem daarvan een bewijs had willen geven.

Na nog eene korte woordenwisseling, bij welke o. a. de heer *Thorbecke* heeft verklaard, dat hij zijne goedkeurende stem voor de begrooting geenszins als een bewijs van vertrouwen wilde hebben beschouwd, is het hoofdstuk met 58 tegen 2 stemmen aangenomen.

— In de avondzitting is het *twaalfde* hoofdstuk, voor de onvoorziene uitgaven, zonder beraadslaging, met 40 stemmen, goedgekeurd.

— Bij de korte beraadslaging over de wet betreffende de regten op den visch, heeft Z. E. de minister van Financien gezegd, dat een nieuw ontwerp, ter wijziging van het tarief van regten, gereed ligt, en dat hij hoopt, hetzelve na den afloop van het winter-recès te zullen kunnen indienen.

De leden, welke zich tegen de begrooting voor Veenhuizen en Ommerschans hebben verklaard, waren de heeren *v. Hoevell*, *Idserda* en *Westerhoff*.

De conclusien van de commissien, welke ingezonden bescheiden hebben onderzocht, en daaronder ook dat over den toestand van het onderwijs, zijn aangenomen. De heer *Meylink* is teruggekomen op het voorbeeld eener gemeente, alwaar het onderwijs kosteloos wordt verleend, maar eene nieuwe belasting is ingevoerd.

In deze avondzitting is ook de voorgedragen wet op de middelen in overweging genomen.

Onder de sprekers, die deswegens het woord hebben gevoerd, was de eerste de heer *de Poorter*, die, met den minister, eene reis over de nieuw aanteleggen spoorwegen heeft willen ondernemen, en heeft gewezen op de klagten, die alsdan zouden worden vernomen, wegens het niet verbeteren van sommige belastingen, en het niet afschaffen van de belasting op de brandstoffen; — te Amsterdam, omtrent de wijze, op welke de doorgraving in Noord-Holland is voorgedragen, en zelfs te Rotterdam, ter zake van het doel om Vlissingen tot eene vrijhaven te maken. — Z. E. heeft dit nog al hoog opgenomen, en gemeend, dat het ongeoorloofd is, om de bedoelingen der Regering op dergelijke wijze in een verkeerd daglicht te stellen, en het te doen voorkomen, alsof het haar met de bedoelde doorgraving niet ernst zoude zijn; — dat, indien hij in 1855 met den spoorweg te Amsterdam ware aangekomen, hij zoude hebben gewaarschuwd tegen de afschaffing van de bestaande middelen voor dat men zich van nieuwe had verzekerd.

De heer *v. Hall* heeft zich verklaard tegen de wet op de middelen, omdat de Regering niet heeft voldaan aan het eerste deel van haar programma, strekkende om te voorzien in de behoeften van zoovele gemeenten en in de eerste plaats van die der hoofdstad des Rijks. Hij heeft zich ook verklaard tegen de wijze, op welke de koloniale bijdragen in de onderwerpelijke wet zijn opgenomen. Hij heeft dit in strijd geacht met de bedoeling der Grondwet, vermits alsnu geene afzonderlijke wet op het gebruik der koloniale middelen behoeft te worden aangeboden, en een en ander, naar zijn inzien, kan leiden tot eene dienstvermenging, waarvoor men zich behoort te wachten.

De heer *Idserda* heeft gemeend, dat er niet alleen behoefte is aan eene herziening van het kadaster voor de gebouwde, maar ook voor de ongebouwde eigendommen, ten einde eene billijke waardeering te erlangen. De heer *v. Hoevell* heeft, ook met den aanleg der spoorwegen, aangehouden op eene ontlasting der brandstoffen. De heer *v. Voorthuijzen* heeft gewezen op de toezegging van de herziening van de wet op de patenten.

Bij het beantwoorden dezer bedenkingen heeft Z. E. de minister o. a. aangemerkt, dat, al ware het, dat er geene wet op het gebruik der koloniale middelen werd vereischt, daaraan niet veel zoude worden verloren, vermits dergelijke wet toch nimmer tot eenige praktische uitkomst leidt, en gaaf wordt aangenomen. Z. E. heeft de vrees voor dienstvermenging als ongegrond aangemerkt, en ook ontkend, dat er met de tegenwoordige inrigting te veel millioenen ongebruikt in de schatkist zouden verblijven; — dat vooreerst tien millioenen voor amortisatie zijn aangewezen; — dat kwalijk vooreerst over meer kapitaal tot dat einde zou kunnen worden beschikt, en men in het aanstaande voorjaar zal kunnen overwegen, of nog meer kapitalen, zonder de schatkist te veel te ontblooten, daartoe zouden worden aangewend.

Verder heeft Z. E. te kennen gegeven, dat zoolang er geene eindbeslissing is genomen betreffende de spoorwegen, hij geene toezegging kan doen, ten aanzien van den aard en de strekking eener herziening van het belastingstelsel.

Bij stemming is de wet, met 43 tegen 9 stemmen, aangenomen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *v. Franck*, *Godefroi*, *Begram*, *v. Hall*, *Schimmelpenninck*, *Kien*, *v. Voorthuyzen*, *v. Asch v. Wijk* en *v. Heukelom*.

De Kamer is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— In de bijeenkomst van de Eerste Kamer zijn heden aan de orde gesteld de ontwerpen van wet aangenomen, en is besloten om vrijdag te beraadslagen over de wet op het gebruik van het koloniale batige slot van 1857.

HAARLEM, 14 December.

Alhier zijn de volgende telegrammen ontvangen:

MADRID, 13 December. Het naar Marocco bestemde derde corps van het spaansche leger, onder bevel van den generaal *Ros d'Olano*, is gisteren te Ceuta ontscheept. De generaal *Prim* is op den weg naar Tetuan door den vijand aangetast; doch de Mooren zijn met groot verlies teruggeslagen. Bij dat gevecht hebben de Spanjaarden 40 dooden en gekwetsten bekomen.

LONDEN, 14 December. De *Times* meldt, dat de Regering in het Parlement eene som van tien mill. p. st. zal aanvragen ten behoeve van de versterking der kust en der arsenalen. Deze som zou bij wijze van geldleening gebeurd worden.

MARSEILLE, 13 Dec. Brieven uit Konstantinopel van den 7den dezer melden stellig, dat de fransche gezant *de Thouvenel* den vorigen donderdag bij de Porte eene nota had ingeleverd, waarbij bepaaldelijk het uitvaardigen van een firman, ten behoeve van den heer *de Lesseps*, voor het graven van het kanaal van Suez gevraagd werd. De gezanten van Oostenrijk, Pruissen, Rusland en Sardinie hadden, ingevolge daartoe ontvangene instructien, die aanvraag gelijktijdig ondersteund. In den daarop gehouden ministerraad, had *Fuad* verklaard, dat hij persoonlijk zich verbonden had om het verlof tot de bedoelde doorgraving te weigeren; de grootvizier daarentegen had verklaard, dat hij zoodanige verbindtenissen niet als geldig kon erkennen. Na eene onstuimige beraadslaging, was men tot het besluit gekomen, de vreemde mogendheden uit te noodigen om zich met Engeland te verstaan. De britsche gezant *Bulwer* was daarna bij den Sultan in een gehoor ontvangen, en vervolgens hadden vele conferentien met de ministers plaats gehad.

Uit Circassie kwamen bij voortduring vele landverhuizers in Turkije aan.

In Parijs is de aandacht van het groote publiek bijna uitsluitend gevestigd op het regtsgeding *Lemoine* te Tours en op de uitspraak der jury. Vooral is men verbaasd over de onverschilligheid, waarmede de moeder van *Angelina Lemoine* het arrest heeft vernomen, waarbij zij tot twintig jaren dwangarbeid is veroordeeld.

Men beschouwt het als eene zaak van eenig belang, dat sedert uit de verslagen van de teregtzitting is gebleken, dat *Angelina Lemoine* reeds in hare jeugd heeft gelezen het boek getiteld: „Confession de *Marion Delorme*" waardoor eene geheel verkeerde rigting aan haren geest kan zijn gegeven. Al de te Parijs voorhanden exemplaren van dat boek zijn eensklaps uit de boekwinkels en lees-bibiiotheken als het ware verdwenen.

Naar men wil weten, maken de regtsgedingen van *Lemoine* en *Hua*, benevens andere van dergelijken aard, een punt van overweging uit bij de fransche overheid, die het noodig acht om maatregelen te nemen, opdat een einde zal worden gemaakt aan dagblad-verslagen, waardoor jeugdige leden van den huisselijken kring maar al te dikwerf worden bekend gemaakt met onzedelijke voorbeelden. Waarschijnlijk zullen de presidenten der fransche Hoven-van-assises, bij ministeriële circulaire, worden aangespoord, om meer, dan thans het geval is, gebruik te maken van de hun toegekende bevoegdheid ten einde sommige regtsgedingen met geslotene deuren te doen behandelen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 14 December. Den 13den dezer in **Texel** BINNENGEKOMEN: de stoomb. *Diana* en *Beaver*, beide van Londen.

UITGEZEILD: het nederl. oorlogs fregat CYCLOO'S kapt. luit. Muller, Vlissingen. Wind kompas rond.

Den 13den dezer in **Helvoet** BINNENGEKOMEN: de stoomboot *Ivanhoe*, Leith; *Patriot*, Hinzman, Brouwershaven en Newjork. Wind w.

Voor 24 Oct. te Batavia binnengekomen: *Johanna Maria*, Wilhelmie, *Maarten van Rossem*, van der Eyk en *Rotterdam*, Poort alle 3 van Rotterdam; *Sourabaya*, de Boer, Sincapore; *Hugo Grotius*, Zwede, Cardiff; *Alexander*, Dekker, Newcastle.

Voor 24 Oct. in Straat Sunda aangekomen: *Jan Pieterszoon Koen*, Hugenholtz, Amsterdam naar Batavia.

Den 10den dezer te Bordeaux binnengekomen: *Grietje Koene*, Kuyper, Gothenburg.

Den 11den dezer te Falmouth binnengekomen: *Maria*, van Wulven, Rio de Janeiro.

Den 10den dezer te Hamburg binnengekomen: *Goede Bedoeling*, Schaap, Cefalonia, l. v. Vlissingen; 11 dito *Beerta Schuringa*, Vegter, Smirna.

Gepraaid: 7 Nov., op 15° z. b. en 17° 48′ w. l., *Brouwershaven*, Jansen, Batavia naar Middelburg.

BATAVIA, 24 Oct. Het nederl. fregat *Osiris*, kapt. Cramer, van Panaroekan naar Nederland, is op de hoogte van Madura gestrand.

PALERMO, 5 December. Het schip *Marinus Geertruida*, kapt. de Vries, van Konstantinopel naar Falmouth, is gisteren alhier lek, met verstopte pompen en met overgeworpen lading binnengeloopen.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

14 *December* 1859. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
Thesaurie 5 p	106¾	—	—
Ned. Bank 4 "	—	—	—
W. Schuld 2½ "	62 9/16	5/8	62 9/16
" . 3 "	74⅜	⅝	74½
" . 4 "	96⅝	¾	96⅝
Amort. Sd. 3 "	92	—	—
Handl. Ms. 4½ "	125½	¾	125¾
O. I. Leen. 4 "	—	—	—
Holl. Spw.. .	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn Spw. 4½ "		—	—
M. Weldd. 4 "	—	—	—
BELGIE.			
Cert. W. S. 2½ p	—	—	—
" *Rots.* 2½ "	—	—	—
FRANKRIJK.			
Certif..... 3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig..... 1½ p	32½	9/16	32½
" ....3 "	—	—	—
" Bin. 3 "	41 15/16	42 1/16	42 1/16
Am.-Schuld..	10⅞	—	—
Bew. Coup...	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig.....3 p	43 15/16	44	—
" 1856. 3 "	42⅜	—	—
" Uitgest.	—	—	—
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	104	—	—
" 5 "	102¼	—	—
Certif. Obl. 5 "	84 11/16	¾	—
" " 4 "	80 13/16	—	—
" *Stglts* 4 "	80¾	—	—
" N. 4 "	—	—	—
" 54. 5 "	90 5/16	⅜	—
" 55. 5 "	99¾	13/16	—
" Hamb. 5 "	89¾	—	—
" Lond. 5 "	—	—	—
" " 4½ "	95 15/16	96	—
Insch. . 6 "	—	—	—
Cert. . 6 "	—	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	158¼	—	—
Oblig.....4 p	79⅛	—	—
PRUISSEN.			
Oblig..... 5 p	—	—	—
Aand. 54. 3½ "	—	—	—

	van	*tot*	*gebl.*
OOSTENRIJK.			
Obl. *Goll.* 5 p	—	—	—
" " 4 "	52¾	—	—
" Met. 5 "	55⅞	56⅛	55 15/16
" r. Amst. 5 "	74⅛	⅜	—
" Nat. 5 "	60⅛	⅜	60½
" 54. 2½ "	29⅝	¾	29¾
Wener Bank *f*	848	—	—
" . . "	—	—	—
" 4 p	—	—	—
NAPELS.			
Cert. L. B 5 "	—	—	—
" *Rots.* 5 "	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
" 3 "	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 24. 5 p	—	—	—
39. 5 "	—	—	—
43. 5 "	—	—	—
52. 4½ "	91¾	—	—
SARDINIE.			
........5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
" Parijs..	—	—	—
EQUADOR.			
Obl. 1855. 1 p	12¼	⅜	12½
VENEZUELA.			
Obl. 6 th. 3 p	26¾	⅞	—
" Uitg. 1 "	13⅞	14 1/16	13 15/16
GRENADA.			
Oblig.....3½ p	16⅛	¼	—
" Uitg. ..	—	—	—
MEXICO.			
Oblig.....3 p	20⅜	—	—
N.-AMERICA.			
Philad. *Hope f*	—	—	—
" Lt. B.	—	—	—
" *Rots.* 6 "	—	—	—
Am. Bankact.	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	81	¼	—
" Obl. C.B. 7 "	—	—	—
Louisiana 5 p	—	—	—
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825. 5 p	2 13/16	—	—

Handelm. contant. 125½ à ¾. Russische spoorweg volgefourn. 220¾ 221¾ à 220¾. Frans. Oostenr. spoorw. obl. bij *Hope* 123. Brazilie 1858 91¾. De 3 pc. Russen 64 1/16 3/16 à 64⅛. De 8 pc. Galveston 58. 5 pc. Metaliek diverse datum 55⅛. — Beleening 3. Prongatie 3½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit*:

IJ. DE KOCK, *President.* — BOON HARTSINCK, 1e. *Secretaris.*

De stemming van de beurs was over 't geheel iets flaauwer, doch met levendigen handel in oostenrijksche fondsen.

WEENEN, 14 December. De 5 pc. Met. 74.10.

LONDEN, 14 December. De 3 pc. gecons. resc. 95⅝.

PARIJS, 14 December. De 3 pc. 70 fr. 50. Spanje 3 pc. 43¼.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 14 December. *Tarwe* een doen; 152/2 ℔ n. Gron. *f* 275. — *Rogge* vast; 124 ℔ Pruiss. *f* 210; 117 ℔ j. Petersb. *f* 181, *f* 183; 119 ℔ dito *f* 188; op levering prijsh.; April *f* 197; Mei en Junij *f* 199; Julij *f* 203. — *Garst* en *Haver* zonder handel. — *Koolzaad* deze maand willig; voorjaar prijsh. doch zonder handel; najaar *f* 6 hooger; op 9 vat. p° Oct. *f* 408, Dec. *f* 372. — *Lijnzaad* een doen; 113 ℔ Taganrok *f* 300.

AMSTERDAM, 14 December. *Raapolie* wel zoo aangenaam; ord. cond. *f* 37¼; vliegend *f* 36; p° Mei *f* 37; p° Sept. *f* 38¼ à *f* 38½; p°. Oct. Nov. en Dec. *f* 38½ à *f* 38¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31¼; vliegend *f* 30; p° Maart *f* 30½ à *f* 30¼; p° April *f* 30¾ à *f* 30½; p° Mei *f* 31 à *f* 30¾. *Hennepolie* ord. cond. *f* 37½.

240ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vierde Klasse.

3de Lijst. N°. 5249, 9700, 5804 en 10839, ieder een prijs van *f* 1000.

*** De Heeren HOPE & C°., KETWICH & VOOMBERGH en Wed. W. BORSKI, adverteren, dat de **COUPONS** der 5 pCts. *Russische Certificaten in Zilver*, van hunne Administratie, verschenen 1/13 September 1859, van heden af, zullen worden betaald ten Kantore van de *Associatie-Cassa*, met *f* 21.01.

Alsmede dat ingevolge Art. 7 van het uitgegeven Berigt, in dato 30 Junij 1824, de betalingen op de onderscheidene buitenlandsche plaatsen zijn bepaald als volgt:

te *Londen* met £ 1.16.1; te *Parijs*, met Fr. 45.07; te *Hamburg* m. B°. Mk. 23.11; te *Frankfort a/m* m. 24 v. *f* 20.54 en te *Berlijn* met D. 11.28.

Amsterdam, 12 *December* 1859.

*** DE DIRECTIE DER NEDERLANDSCHE BANK maakt bekend, dat bankbilletten van een nieuwen vorm zullen uitgegeven worden. Aanvankelijk zal dit echter alleen geschieden met billetten van *f* 1000.

Zij maakt daarbij tevens opmerkzaam, dat hierdoor geenerlei verandering ontstaat in de verpligting der Bank om de oude billetten, even als de nieuwe, ten allen tijde op verlangen der houders tegen wettige Landsmunt te verwisselen, en dat ook, met goedkeuring van den Minister van Financien, bij de Rijkskassen geenerlei verschil tusschen de oude en de nieuwe stukken zal gemaakt worden.

Het nieuwe bankbillet is breed 22 Ned. duimen en hoog 12 Ned. duimen. Het heeft drie raamranden en is alleen aan de onderzijde afgesneden. Het bevat als watermerken; iets beneden het midden, de woorden *Nederlandsche Bank*, en aan beide zijden, overdwars, het cijfer 1000.

De text op de voorzijde is

(Letter en nummer) (Letter en nummer)

„De *Nederlandsche Bank betaalt duizend gulden aan toonder*

(dagteekening)

de Secretaris *de President*

Deze text is omgeven door een gegraveerden rand, in welks vier hoeken het cijfer 1000 voorkomt. Buiten den rand zijn nog aan beide zijden, over dwars, herhaald de woorden *Nederlandsche Bank*.

De druk der voorzijde is geheel zwart. De achterzijde is overdekt met eene roode gravure, in het midden bevattende het cijfer 1000. Verder zijn daarop in zwarte letters de strafbepalingen tegen namaak of vervalsching van bankpapier vermeld.

Amsterdam, 14 *December* 1859.

De Directie der Nederlandsche Bank,
H. CROOCKEWIT, President.
W. C. MEES, Secretaris.

PROGRAMMA

VAN

TEYLERS GODGELEERD GENOOTSCHAP

VOOR HET JAAR 1860.

De Leden van Teylers Godgeleerd Genootschap hebben besloten, de volgende Prijsvraag uit te schrijven:

„**Kan** de volstrekte zondeloosheid van Jezus ook tegen de historische en wijsgeerige bedenkingen van den jongsten tijd worden gehandhaafd?

„**Is** de erkenning van die zondeloosheid bestaanbaar met de onderstelling, dat de persoon van Jezus ten gevolge eener natuurlijke ontwikkeling uit de menschheid is voortgekomen?

„**Welk** gewigt heeft het resultaat van dat onderzoek ook nog voor onzen tijd?

„**Het** Genootschap verlangt, dat bepaaldelijk op de bedenkingen, door *F. Pécaut* (Le Christ et la Conscience, Paris 1859) tegen de volstrekte zondeloosheid van Jezus ingebragt, worde acht geslagen."

De prijs voor het best en voldoend gekeurd antwoord van deze vraag is een gouden Eerepenning, op den stempel des Genootschaps geslagen, ter innerlijke waarde van vier honderd gulden.

De Verhandelingen moeten in het Nederduitsch, Latijn, ~~Fransch, Engelsch of Hoogduitsch~~, *met eene Nederduitsche letter*, goed en leesbaar geschreven zijn *door eene andere hand dan die van den opsteller*. Ook moeten zij vóór den bepaalden tijd *in haar geheel* worden ingezonden, zullende geene antwoorden, waaraan eenig gedeelte ontbreekt, tot het dingen naar den prijs worden toegelaten. De tijd der inzending van de antwoorden wordt vóór of op den eersten Januarij 1861 bepaald, opdat zij vóór den eersten December van dat jaar kunnen beoordeeld worden. Alle ingezondene stukken blijven het eigendom van het Genootschap, dat de bekroonde met of zonder vertaling in zijne werken opneemt, zonder dat de Schrijvers die anders, dan met toestemming der Stichting, mogen uitgeven. Ook behoudt het Genootschap aan zich het regt, om van de niet bekroonde stukken zoodanig gebruik te maken, als het raadzaam zal oordeelen, hetzij zonder of met vermelding van den naam der Schrijvers, in het laatste geval echter niet zonder hunne toestemming. Ook worden geene afschriften van de niet bekroonde stukken aan de inzenders verleend, dan ten hunnen koste. De in te zenden antwoorden moeten, zonder naam en alleen met eene Spreuk onderteekend en vergezeld van een verzegeld briefje, dezelfde Spreuk ten opschrift voerende en van binnen des Schrijvers naam en woonplaats behelzende, gezonden worden aan het Fundatiehuis van wijlen den Heer TEYLER VAN DER HULST, te Haarlem.

Schouwburg buiten de Houtbarrière te Haarlem.

Salon des Variétés,

onder ***Directie van P. BOAS en N. JUDELS.***

Donderdag 15 December, met medewerking van Mej. SUZANNA SABLAIROLLES, benevens de Heeren VAN OLLEFEN, MORIN, BRUYN, HERMANS, ENZ. **LIEFDE EN WRAAK**, Nieuw groot Melodrama in 3 Afdeelingen, naar het Fransch, door den Heer *Roobol*.

Na hetzelve: **MARTON EN FRONTIN**, of twee listige Bedienden, Vrolijke Vaudeville in een Bedrijf, waarin Mej. SABLAIROLLES en de Heer MORIN, verschillende karakters zullen vervullen. *Aanvang 7 ure.*

BEKENDMAKING.

Door JAN WILLEM STOUS, Bouwkundige, wonende te Bunnik, is aan Z. M. den Koning verzocht, om achter zijnen geslachtsnaam STOUS, te mogen voegen den geslachtsnaam SLOOT, en zich mitsdien te noemen en te schrijven JAN WILLEM STOUS SLOOT.

*** Iemand van 29 jaren, P. G., reeds eenigzins met de voorbereidende studien bekend, wenschte in kennis te komen met eenen *Genees-, Heel- en Verloskundige*, ten platten lande, ten einde onder diens leiding zich tot de betrekking van **SCHEEPSHEELMEESTER** te bekwamen, tevens met genot van Kost en Inwoning, tegen een billijk Honorarium. Hierop reflecterende, gelieve men zich met opgave van condities, te adresseren onder Lett. N., bij de Boekhandelaars GEBROEDERS MULLER, te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

*** Men vraagt tegen Kost en Inwoning, een bekwaam **GRUTTERS-KNECHT**, ongehuwd. Adres liefst in *persoon* of met *franco* Brieven, aan WM. AMBROSIUS Jz., te Heerewaarden bij Tiel.

f 500,

tegen jaarlijksche afbetaling van *f* 100 met Intrest, vraagt men ter leen voor een Huisvader die zich in nood bevindt. De menschenvriend die hier armoede kan en wil voorkomen, kan zich om nadere informatien vervoegen bij

R. J. KONING, Pred. te Limmen.
Dr. E. LAURILLARD, Pred. te Leiden.

JONGE JUFVROUWEN KOSTSCHOOL.

De Ondergeteekende Hoofd-Onderwijzeres te Hasselt, Pr. Overijssel, berigt bij deze, dat zij hare **SCHOOL** met den 1sten December jl. heeft **geopend** en dat er nog gelegenheid bestaat tot plaatsing van **PENSIONNAIRES**. Inlichtingen zijn te bekomen bij de Plaatselijke Schoolcommissie en bij den Wel-Eerw. Z.-Gel. Heer G. BRUNA, te Hasselt. O. J. C. VAN CATTENBURCH.

De Ondergeteekende leden der Plaatselijke Schoolcommissie te Hasselt, berigten dat de School, vacerende door het eervol verleend ontslag aan Mevrouw *Hofs*, als Hoofd-Onderwijzeres, is gecontinueerd door Mej. O. J. C. VAN CATTENBURCH met den 1sten December jl.

Met vertrouwen durven zij die School, waaraan het Externaat tevens verbonden is, aanbevelen aan Ouders of Voogden, en verklaren zich bovendien bereid om alle inlichtingen te geven, die door belanghebbenden zullen worden gewenscht.

P. Z. JUNIUS VAN HEMERT.
G. BODE.
A. DE VRIES.

*** Men verlangt met 1° Februarij a. s., te 's Gravenhage, eene bekwame **KINDERMEID**, P. G. *Franco* Brieven onder Letter T., bij den Boekverkooper J. M. VAN 'T HAAFF, aldaar.

*** Wordt gevraagd met Februarij of eerder, in het Haarlemmermeer, eene bekwame **WERKMEID**, van middelbare jaren, (liefst uit een of ander Dorp) van de Prot. Godsdienst, tegen een loon van zestig gulden buiten verval. Brieven *franco* onder Lett. IJ. Z., bij den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** Men vraagt op een Buiten, nabij *Arnhem*, des verkiezende om dadelijk in dienst te treden: Eene ervaren **KEUKENMEID**, van de P. G., en van eenen veertigjarige leeftijd, zij, die goede getuigschriften kunnen overleggen, gelieven zich te adresseren onder de Letters C. B. A., per *franco* Brieven, aan den Heer TJEENK WILLINK, Boekhandelaar te Arnhem.

*** Er wordt gevraagd te 's Gravenhage, tegen Februarij of Mei aanst.: Eene **KEUKENMEID**, van de *Prot. Godsdienst*, die goed kan Koken, geschikt voor haar werk en van goede getuigschriften voorzien is. Adres *franco*, onder Lett. A. Z., bij den Boekhandelaar W. P. VAN STOCKUM, aldaar.

Haarlemmermeer-Polder.

Dijkgraaf en Heemraden van den HAARLEMMERMEER-POLDER,

Gezien Art. 18 en 25 van het Algemeen Reglement van Bestuur voor de Waterschappen in Noord-Holland (Provinciaal Blad N°. 80 van 1854);

Brengen bij deze ter kennis van de Ingelanden, dat de **HERZIENE LIJSTEN**, aanwijzende de personen, die van dien polder stemgeregtigd zijn, en die welke tot leden van het Bestuur kunnen worden gekozen, van den 17den tot den 31sten December dezes jaars voor de Ingelanden ter inzage zullen liggen, aan de Secretarie van genoemden Polder, in de Groote Houtstraat te Haarlem en aan de Secretarien der Gemeenten Amsterdam, Leyden en Haarlemmermeer.

Haarlem, den 14den *December* 1859.

Dijkgraaf en Heemraden voornoemd,
J. L. VAN DER BURCH, Voorzitter.
E. W. VAN BREDERODE. Secretaris.

Het Koortsgeneesmiddel

van Doctor **DE LESPINASSE**, te Vaassen, dat, als eene zuivere **Tinct. Cinchon. Essent.**, geene schadelijke bestanddeelen bevat, is verkrijgbaar door bemiddeling van HH. *W. J. van Hulsteijn*, Warmoesstraat, eenig Dépôthouder te Amsterdam; *Snabilié*, te Rotterdam; *Snabilié*, te 's Hage; *Geerts*, te Leeuwarden; *A. J. Ophorst*, te Gorinchem; *J. Houwink*, te Sneek; *J. van der Werff*, te Dokkum; *M. Gaasbeek*, te Groningen; *E. Knaven*, te Hoorn; *A. J. Faassen*, te Tiel; *W. Hessel*, te Heerenveen; *S. G. Zwart*, te Gorredijk; *J. B. Peeters*, te Gouda; *J. van Riel*, te Delft; *J. H. van Nooten*, te Edam; *F. J. van der Veer*, te Utrecht; *C. J. van der Scheer*, te Koevorden; *J. F. de Roock*, te Nijkerk.

Brieven *franco*, uitgezonderd van Heeren Apothekers.

*** Wordt gevraagd voor een ongehuwd Heer bij een Predikant ten platten lande, in de nabijheid van Zwolle, Deventer of Zutphen, aan den Straatweg, gelegenheid tot **INWONING**. — Adres met opgave van standplaats en voorwaarden *franco* onder Lett. C., aan den Heer A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

TE HUUR

tegen 1 Mei 1860: Een geheel nieuw modern **HEERENHUIS**, gelegen op een der drukste en meest gezochte stand der Stad Wageningen. Het Huis bevat zeven Beneden- en Bovenkamers, waaronder eene Suite, alles net behangen en sierlijk gestucadoord en geschilderd, voorzien van marmeren Schoorsteenen en marmeren Gang; voorts twee overwulfde Kelders, Keuken, Meidenkamer, groote Droogzolder, beste Wel- en Regenpompen, Bergplaatst voor Brandstoffen en een daarachter gelegen Tuin; te bevragen met *franco* Brieven, bij W. HAKSTEGEN, Mr. Timmerman te Wageningen.

*** Wordt te HUUR aangeboden: Een geheel nieuw gebouwde **BUITENPLAATS**, geschikt voor *Zomer-* en *Winterverblijf*, met Stalling en Koetshuis, Wandelbosch en Tuinen, gelegen op een half uur afstand der Stad *Breda* en in de nabijheid van den Spoorweg op *Antwerpen*. Adres, met *franco* Brieven, onder de Letters A. B., aan de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda.

*** TE HUUR, tegen 1° Mei e. k., een net **HEERENHUIS**, met 4 Kamers, Keuken, Kelder, Zolder, enz., staande te Elburg, waar voortreffelijke Instituten van Opvoeding zijn voor Jongeheeren en Jufvrouwen. Informatien bij E. VAN DER MAATEN, te Elburg. Brieven *franco*.

Uit de HAND te KOOP.

Eene zeer goed beklante, wel onderhouden **WIND- en STOOM-KORENMOLEN**, met **HUIS** en **ERVE**, uitmuntend gelegen in de Provincie Gelderland.

Inclinerenden, gelieven zich te adresseren, met *gefrankeerde* Brieven, onder de Letters X. X., aan den Boekhandelaar W. STOKHUYZEN, te Gorinchem.

*** Men presenteert UIT DE HAND TE KOOP: eene florissante **GRUTTERIJ** met **KRUIDENIERS-WINKEL**, waarvan de Kooppenningen onder solieden borgtogt, tegen eene billijke interest, geheel op het perceel gevestigd kunnen blijven, of bij jaarlijksche termijnen kunnen worden voldaan. Adres met *franco* Brieven, onder Lett. H., bij de Boekhandelaars HERMs. COSTER & ZOON, te Alkmaar.

Verkooping van Afbraak,

op het *Prinsenhof*, te Haarlem, op aanstaande Zaturdag den 17den December, des middags ten twaalf ure.

W. G. KLEMAN, Makelaar, zal ten overstaan van den Notaris **T. J. VAN RIET**, op

Maandag den 19den December 1859, des middags ten 12 ure, voor den Stal in de Kerkstraat, tusschen de Spiegel- en Vijzelstraten, BB. N°. 578, te Amsterdam, Verkoopen: Eenige differente **PAARDEN**, een span mak en goed loopende Bokken met Hoorns, benevens Wagen en Tuigen; een goed onderhoudene Barouchet voor 6 personen met Achterzitting, een Calesch, twee moderne Vigelanten, een Phaëton, een Tentwagen, een Buitenwagentje, een Tilburrie, een sierlijk bewerkte extra ruime Narrensleede voor 2 personen, met Achterstaanbank, een dito Prik-Narrenslede; mitsgaders onderscheidene Tuigen, Dekken, Schapenvachten en meerdere **STALGOEDEREN**. Alles op den Verkoopdag te zien. Iemand nader onderrigt begeerende of hier iets ter Verkoop bij willende voegen, spreken met gemelden Makelaar.

Openbare Verkooping.

Op Dingsdag den 20sten en Woensdag den 21sten December 1859, des morgens ten 10 ure precies, aan de Houtkooperij, toebehoord hebbende aan wijlen den Heer C. GROEN, buiten den Morsch-Poort der Stad *Leyden*, onder *Oegstgeest*, van eene groote partij ongezaagde en gezaagde **HOUTWAREN**, bestaande in: Beuken, Iepen, Eiken en andere Stammen, verder Rondhout en Mooten, alles gewaterd; voorts: Eene ruime sortering droog Timmerhout; verder eene partij nieuwe Kozijnen met Ramen en Vensters, soliede nieuwe Bloemenbak met zeven Legramen, en gedeeltelijk klaargemaakte Houtloods, mitsgaders eene aanzienlijke partij Molenmakers- en Timmermans-Gereedschappen en IJzerwerk, en eene partij oude en nieuwe Steenen en Afbraak.

Het Stamhout ligt gedeeltelijk aan den Molen van MULDER, aan den Marendijk, en verder langs den Morschweg en op een perceel Land aldaar, en het overige op de Houtwerf.

Alles wordt *à contant* verkocht. Al het bovenstaande is te bezigtigen des Vrijdags en Zaturdags voor de Verkooping van 9—3 ure; zijnde informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. **H. OBREEN**, te *Leyden*, aan den Ouden Singel, alwaar *Notitiën* der Houtwaren, à 10 Cents, te bekomen zijn, alsmede aan de Houtkooperij.

*** Verkooping van **HUISRAAD, MEUBELEN, BEDDENGOED, KLEEDEREN, GOUD- en ZILVERWERK, SMIDS-GEREEDSCHAPPEN**, gemaakt en ongemaakt **IJZERWERK**, enz., op Dingsdag 20 December 1859 en volgenden dag, 's voormiddags ten 10 ure, ten sterfhuize van *Klaas Los*, in leven Smid te Aalsmeer, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris **LICHTENBELT**.

OPENBARE VERKOOPING.

De Notaris **CAZAUX VAN STAPHORST**, residerende te Rotterdam, is voornemens op Dingsdag den 20sten December 1859, des middags ten 12 ure, in *het Huis der Notarissen*, aan de Geldersche Kade, te Rotterdam, in het openbaar te Veilen en onmiddellijk daarna aan den meestbiedende of eerstmijnende te Verkoopen:

Het Snelvarend Nederlandsch IJzeren

STOOMSCHIP

ERASMUS,

liggende te Rotterdam, in de Scheepmakershaven, nabij de Wijnbrugstraat, lang over Dek 34 El, 40 Duim, wijd gemiddeld 3 El, 43 Duim, hol 1 El, 68 Duim, en alzoo gemeten op 129 Ton, met Stoomwerktuig van 45 Paardenkracht en Inventaris; breeder bij Aanplakbiljetten omschreven.

Zijnde gemeld Stoomschip laatstelijk gebezigd, ingevolge Concessie, tot het slepen van Schepen en vervoer van Goederen en Vee op de Rivieren *de Maas*, *Lek*, *Rhijn*, *IJssel* en *Waal*, vroeger tot vervoer van Personen en Goederen tusschen *Vreeswijk* en *Rotterdam*.

Nadere informatien zijn intusschen te bekomen, ten Kantoren van gemelden Notaris **CAZAUX VAN STAPHORST**, te Rotterdam, en van den Notaris **DE WALL JANSSEN**, te Vianen, alsmede aan Boord van genoemd Stoomschip bij den Kapitein **G. GENIS**.

*** Men zal op Zaturdag den 24sten December 1859, des namiddags ten vijf ure, te Utrecht, achter St. Pieter, in het *Lokaal van Verkoopingen*, in het openbaar Verkoopen:

N°. 1. Een **HOUTZAAGMOLEN**, genaamd **DE ZON**, met grootendeels nieuwe **HUIZINGE**, voorzien van vier Kamers, meestal behangen en met Stookplaatsen, Keuken, Kelder en Zolder, geteekend Wijk J, N°. 86*b*, Schuur, Erf, Grond, Kolk en Tuin- of Warmoeziersland, te zamen groot ongeveer 25 Roeden, staande en gelegen te Utrecht, buiten Wittevrouwen, aan den Blaauwkapelschen Weg, op den hoek van de Biltschen Vaart. Te aanvaarden de Molen 1 Januarij en de Huizinge c. a. 1 Februarij 1860.

N°. 2. Een weldoortimmerd, goed onderhouden **HUIS, ERF** en **GROND**, met afzonderlijken opgang tot het Bovenhuis, staande en gelegen te Utrecht, aan de zuidzijde van de Voorstraat, Wijk H, N°. 543, voorzien van acht Beneden- en Bovenkamers, de meeste behangen en geplafonneerd, en onderscheidene en Suite en met Stookplaatsen, twee Keukens, Kelders en Zolders; verhuurd om *f* 525 's jaars.

N°. 3. Een **HUIS**, thans ingerigt tot SMEDERIJ, met **ERF** en **GROND**, staande en gelegen te Utrecht, aan de oostzijde van de Loef-Bergmakersstraat, Wijk H, N°. 272; verhuurd om *f* 11 's maands.

N°. 4. Een **WARMOEZIERSHOF** of **TUIN** met **HUIS** of **WONING** en **SCHUURTJE**, staande en gelegen te Utrecht, aan de zuidzijde van de derde Oudwijkerveldsteeg, aan de Maliebaan, Wijk J, N°. 279, groot 16 Roeden. Te aanvaarden 1 Februarij 1860.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris **JACOB HENDRIK VAN SCHERMBEEK**, te Utrecht.

*** De Notaris **C. HULST**, residerende te Oosterblokker, zal, namens zijn principaal, op Woensdag den 28sten December 1859, 's avonds ten 6 ure, in de Herberg *het Vergulde Hoofd*, te Westerblokker, presenteren te Verkoopen: Een stuk uitmuntend **BOUWLAND**, gelegen over de Herberg *de Nadorst*, te Westerblokker, groot 3 Bunders, 93 Roeden en 40 Ellen. En twee stukken dito **BOUWLAND**, gelegen ten Westen van het Bosch *Westerhout*, aldaar, groot 4 Bunders, 66 Roeden, 30 Ellen. Inmiddels *Uit de Hand te Koop*, te bevragen ten Kantore van bovengenoemden Notaris. Brieven *franco*.

*** **OPENBARE VERKOOPING**, op Dingsdag den 3den Januarij 1860, des voormiddags ten negen ure, in het Dorp Bodegraven, op de Werf van het Huis geteekend D, N°. 42, ten overstaan van den Notaris **Mr. J. M. GORDON**, van eene groote partij **TIMMERMANS- en MOLENMAKERS GEREEDSCHAPPEN** en **TIMMERHOUT**, bestaande in: Touwen, Blokken, Kaapstand, Vijzels, Kettings, Dommekrachten, een goed onderhouden Pompenboor, een Aak en verdere zware en ligtere Gereedschappen, voorts eene partij Wezels Eiken Ribben, Wagenschot, Eiken Deelen, van 5 tot 1 Dm. N. L. dikte, Juffers en Sparren, voorts Greenen, Vuren en Dennen Ribben, Deelen, Schroten, Riggels en Latten, Greenen Bindten, zwaar 15 en 23 Duim, en laag van 5 tot 6 Ellen. — Eindelijk oude Kozijnen, Ramen en Deuren, benevens eene partij Spijkers, Knieren, Hengsels en oud IJzerwerk.

Ook is **TE HUUR** een **TIMMERMANSWINKEL** en **WERKPLAATS**, met **WONING**, gelegen op den besten stand midden in het Dorp Bodegraven, waarin die Affaire sedert onheugelijke jaren is uitgeoefend, doch ten gevolge van overlijden is opengevallen. — Informatiën ten Kantore van genoemden Notaris te Bodegraven. — Brieven *franco*.

HET TIJDSCHRIFT DE GIDS,

dat 1° Januarij 1860 zijn 24sten Jaargang intreedt, mag zich in een toenemend debiet verheugen. Niettegenstaande de grootere oplagen is, even als de Jaargang 1858, ook de loopende Jaargang totaal uitverkocht. De ondergeteekende verzoekt derhalve eene tijdige opgave van nieuwe Abonnementen, tot regeling der oplage van den volgenden Jaargang.
P. N. VAN KAMPEN.

Amsterdam, 10 *December* 1859.

*** Bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leyden, komt heden van de pers, het 1e Deel van de

GEDICHTEN VAN W. J. VAN ZEGGELEN.

Versierd met Vignetten en het portret des Dichters.

VAN ZEGGELEN is bij uitnemendheid de populaire zanger van het komische, en weet, door de bevallige wijze, waarop hij de lier hanteert, weêrklank te wekken in het menschelijk hart.

VAN ZEGGELEN zelf zal deze uitgave rangschikken en voor de Pers nazien, en er tevens een aantal pennevruchten aan toevoegen, die tot dusver nog niet in Bundels verzameld noch in het licht verschenen zijn.

De GEDICHTEN van *W. J. VAN ZEGGELEN*, zullen verschijnen in 8 deeltjes, elk van ongeveer 160 bladzijden netten letterdruk, à *f* 1,25 het Deel. Het Prospectus is bij alle Boekverkoopers voorhanden.

Gerdes' Schoolboeken,

naar de leerwijze van Dr. **AHN**,

uitgegeven, bij P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam:

NIEUWE LEERWIJZE DER FRANSCHE TAAL. Eerste cursus, *derde druk f* –,50; tweede en laatste cursus, *tweede druk f* –,60.

NIEUWE LEERWIJZE DER HOOGDUITSCHE TAAL. Eerste cursus, *tweede druk f* –,65; tweede en derde cursus ieder *f* –,75.

NIEUWE LEERWIJZE DER ENGELSCHE TAAL. Eerste cursus, *tweede druk f* –,65; tweede en laatste cursus *f* –,80.

DE PROFEET
IN CUPIDO'S LUSTHOF,

EXTRA CURIEUS GEZELSCHAPSSPEL VOOR JEUGDIGE HARTEN.

Prijs 50 Cent.

Is in alle Boekwinkels te bekomen of te bestellen.

BIBLIOTHEEK VAN VOORST.

De Boekhandelaar FREDERIK MULLER, te Amsterdam, heeft van deze uitgebreide en voortreffelijke Bibliotheek, de uitvoerige Catalogi over LETTERKUNDE, *Natuurl. Historie* en SCHOONE KUNSTEN en die der HANDSCHRIFTEN en *Autographen*, verzonden en verkrijgbaar gesteld. De Verkoopingen zullen gehouden worden in Januarij 1860, des morgens ten 10½ en des avonds ten 6 ure, op deze en volgende dagen:

9 JANUARIJ — *Algemeene* Letterkunde (Werken van Genootschappen, Bibliographie, enz.), *Oostersche* en *Classieke* Letteren (hoogstbelangrijke verzameling, waarbij die der *Poetae Latini Recentiores*) en 1500 deelen in 4°. met *Dissertatien.*

23 JANUARIJ — Nieuwe *Buitenlandsche* en *Nederlandsche* Letterkunde (de Nederl. Letterk. bevat eene welligt ongeëvenaarde verzameling van zeldzame en belangrijke Werken). — Voorts: *Natuurlijke Geschiedenis* (waarbij zeer vele groote Natuur-Hist. Reizen en Plaatwerken) en *Fraaije Kunsten* (waaronder een aantal uitmuntende Prentwerken).

27 JANUARIJ — De inderdaad unieke Collectie van 817 HANDSCHRIFTEN en 1100 *Autographen*, met kostbare ALBUMS, enz. enz.

Van de Handschriften is eene beknopte Verkoop Catalogus en eene uitgebreide *beredeneerde* Catalogus te bekomen; de laatste à *f* 1,75.

Behalve bij den Uitgever ook bij de meeste Boekhand. te vinden, onder and. te Leyden, bij E. J. BRILL; 's Hage, M. NIJHOFF; Rotterdam, VAN BAALEN; Utrecht, J. G. BROESE; Arnhem, I. A. NIJHOFF EN ZN; Groningen, R. J. SCHIERBEEK; Leeuwarden, W. EEKHOFF.

HEIDELBERGSCHE CATECHISMUS,

in 58 Leerredenen, door S. H. KOORDERS, Predikant te Maarssen.

Op dit belangrijke werk, waarin het *Leerstelsel der Hervormde Kerk* behandeld wordt, is eene *vernieuwde Inteekening* geopend.

Te beginnen met 1°. Januarij 1860, zal *maandelijks* een stuk worden afgeleverd, groot ongeveer 120 pag. op velin papier, voor den zeer geringen prijs van 50 Cent. Bij de laatste aflevering op 1°. Dec. 1860, zullen *gratis* titels afgeleverd worden, ten einde het werk in 4 deelen te kunnen doen binden.

Inteekeningen worden aangenomen bij den Uitgever H. W. WEYTINGH, te Amsterdam, en verder bij alle Boekhandelaars.

Met veel succes wordt mede gedebiteerd:

N. BEETS. *Paulus* voorgesteld in de gewigtigste oogenblikken van zijn leven en werkzaamheid. 3e druk, voor slecht 60 Cents; gebonden in Linnen *f* 1,10.

De eerste uitgave kostte *f* 10,—. Bij duizendtallen is dit werk over ons land verspreid en in de verschillende aankondigingen wordt het ten hoogste geroemd.

*** Door GEBROEDERS KRAAY, te Amsterdam, is bij de meeste Boekverkoopers, tegen den prijs van *f* 1,50, verkrijgbaar gesteld, het

HUISHOUDBOEK voor 1860,

dat een ieder wordt aanbevolen, die eene huishouding bestiert. Het is een gemakkelijk en doelmatig ingerigt opschrijfboek, waarin men alle uitgaven dagelijks kan noteren en ze wekelijks en jaarlijks overzien, terwijl daarin bovendien gelegenheid gegeven wordt, tot het aanteekenen van de verschillende huisselijke wederwaardigheden, die in den loop van het jaar voorvallen.

LET WEL.

Het Kersfeest en het Nieuwjaar zijn ophanden, de tijd, waarop eene goede oude gewoonte medebrengt, dierbare Betrekkingen, Kinderen en Vrienden Cadeaux te vereeren. Zij, die daartoe hunne keus op Boeken vestigen, waarin het nuttige met het aangename gepaard gaat, kiezen het liefst Geïllustreerde Werken. Ongelukkig echter zijn deze, wanneer ze aan de eischen van den goeden smaak voldoen, veelal zeer kostbaar en vallen daardóór alleen binnen het bereik van meergegoeden. Een der laatst uitgekomen Werken van dien aard, maakt daarop evenwel eene gunstige uitzondering, als vereenigende goedkoopheid met belangrijkheid van inhoud en keurigheid van uitvoering. Wij bedoelen *De Vijf Werelddeelen*. Dit fraaije Boekdeel in gr. 8°., uitmuntend gedrukt en van 26 *keurig uitgevoerde Staalplaten* voorzien, maakt den Lezer in eene serie welgeschreven Artikelen bekend met beroemde Plaatsen, Steden en Gewrochten der Kunst en van de Industrie, zoo in *Europa* als in andere Werelddeelen, terwijl de losse Platen, bij elk Artikel gevoegd en veelal naar Photographische Teekeningen vervaardigd, ter opheldering en verduidelijking van het geschrevene strekken. Zoo vindt men er onder anderen in *het Louvre te Parijs*, met de geschiedenis van dit grootsche monument der nieuwere Bouwkunde, *de Burgt Stolzenfels aan den Rijn*, *Sveaborg en Helsingfors*, *de Stad New-York*, *Nauvoo de Stad der Mormonen in Noord-Amerika*, met de Geschiedenis van het ontstaan en den wasdom van deze vreemdsoortige Sekte, *de Spoorweg over den Semmering*, *Las Posas op Cuba*, *de Dardanellen*, om van geene anderen te spreken. Wij moeten er bijvoegen, dat de Beschrijvingen van Landen en Steden niet alleen een juist denkbeeld geven van het uiterlijk karakter dier plaatsen en streken, maar tevens het intellectueele, zedelijke en materieele leven aldaar schilderen. De stof is dus even onderhoudend als leerzaam. En dit fraaije werk is verkrijgbaar voor den betrekkelijk geringen prijs van *f* 3,90.

Ook aan Directeuren van Leesgezelschappen zij dit werk aanbevolen.

VOOR TIMMERLIEDEN EN METSELAREN

zien bij G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, het licht en zijn in elken Boekwinkel verkrijgbaar de 2 eerste aflev. van:

I. De Zamenstelling der voornaamste TIMMERWERKEN, door J. G. van GENDT Jr.

II. De Behandeling en Zamenstelling der voornaamste METSELWERKEN door F. W. van GENDT, J. Gz.

Beide *Practische Handboeken* voor Ambachtslieden, naar het Hoogduitsch van B. HARRES. Elk werk is opgehelderd door **250** tusschen den tekst gedrukte **Houtsneden**, terwijl N°. 1 kompleet is in **3 à 4** Afl. en N°. 2 in **5** à **6** Afl., elk à **60 Cents**, het meerdere ontvangt men **gratis**.

Deze werken zijn niet alleen uitmuntend geschikt voor **Meesters**, maar ook, en wel inzonderheid, voor **Knechts** en **Leerlingen** en allen die tot de **BURGERLIJKE BOUWKUNDE** in eenige betrekking staan.

*** In alle Boekwinkels is verkrijgbaar:

HEINRICH ZSCHOKKE VOOR IEDEREEN.

STICHTELIJKE OVERDENKINGEN BIJ ALLE OMSTANDIGHEDEN DES LEVENS.

Uit de „*Stunden der Andacht*" bijeenverzameld en vertaald door

W. D. STATIUS MULLER,

Evang. Luth. Predikant te Schiedam.

Gr. 12°. formaat (bijna 500 pag. druks), Prijs f 1.50. Gebonden in linnen band, prijs f 1.75.

Dit boek, eene bloemlezing uit ZSCHOKKE'S MEESTERWERK, bevat van bijna alle overdenkingen, die in de „Stunden der Andacht" zijn opgenomen, het schoonste en meest belangrijke. In weinige regels is in deze uitgaaf te zamen gevat, wat in elk hoofdstuk van het groote werk meer uitgebreid voorkomt. Door deze beknoptheid en ook door den goedkoopen prijs is het mogelijk, om aan den voortreffelijken letter-arbeid van den christelijken en menschkundigen schrijver een nog ruimer veld open te stellen, en dit geschrift „*Zschokke voor iedereen*" allengs tot een Volksboek te maken.
H. A. M. ROELANTS. — *Uitgever.*

*** HEDEN en MORGEN te zien, het hoogst belangrijke Kabinet, **MUNTEN, PENNINGEN**, antieke zilveren **BEKER, RIDDERORDEN, VRIJMETSELAARS-DRAAGTEEKENEN**, Munt- en Penningkundige **BOEKEN**, al hetwelk publiek verkocht zal worden op 19—24 December 1859, te Amsterdam, in *Diligentia*, Kalverstraat E 274, door den Boekhandelaar G. THEOD. BOM, bij wien de Catalogus op *franco aanvrage*, à 50 Cent is te bekomen.

*** Als Geschenk bij het afleggen van belijdenis wordt aanbevolen:

Hamaël, de Rijke Arme.

BIJBELSCH-EVANGELISCHE NOVELLETTE, door **SEVERINUS**. Prijs 80 Ct.

Onder andere gunstig beoordeeld in de Kerkelijke Courant N°. 19, in het Leeskabinet N°. 8 en in de Vaderlandsche Letteroefeningen N°. 10 dezes jaars; uitgegeven bij den Boekverkooper P. B. VAN WANING BOLT, Nieuwendijk, L. 106, te Amsterdam.

*** Heden verschijnt bij S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, een allerliefst boekje, getiteld:

HOE WIJ HET
KERSFEEST VIERDEN.

FEESTGESCHENK VOOR MIJNE JEUGDIGE VRIENDEN, DOOR

M. Macalester Loup,

PRED. TE BREUKELEN.

80 bladz. met een plaatje en in geïllustreerden omslag. Prijs 60 Centen.

HETZELFDE WERKJE, gewone uitgave, geschikt ter uitdeeling op Scholen en Catechisatiën. Prijs 35 Cents. Bij 12 tallen à *f* 3,60.

(*Zie verder het vervolg.*)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

VERVOLG van de *Donderdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 15 December 1859.

*** Getrouwd:
JOHAN WILHELM GÖLCHER,
Weduwnaar van Vrouwe *Cecilia Thomae*, en
LEONORE VAN JEVEREN.
CLEVE, 10 December 1859.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
'S GRAVENLAND, H. W. HERMES
12 December 1859. en
Eenige kennisgeving. C. C. P. CORVER HOOFT.

*** Getrouwd:
NIEUWEDIEP, P. H. VERBERNE,
13 December 1859. 1ste Luit. Infe. O. I. Leger, en
A. M. B. JANZEN.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON Vrouwe *M. E. PELS RIJCKEN — VAN HAMEL.*
BREDA, 7 December 1859.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON Vrouwe *E. S. K. BOOM — DE LIGNY.*
THOLEN, 11 December 1859.

*** Bevallen van een welgeschapen ZOON *J. H. KRAMER — VAN WILLIGENBURG.*
HAARLEM, 12 December 1859.

*** Na eene kortstondige ziekte, overleed tot mijne en mijner Kinderen diepe smart, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot JOHANNIS KOSTER, in den ouderdom van bijna 41 jaren.
ELISABETH SPAANS,
URSEM, Wed*e* *J. Koster.*
den 4den December 1859.

*** Te LEYDEN overleed onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder H. F. SCHAALJE, Weduwe den Wel-Eerwaarden Heer *P. A. van der Laan*, in den gezegenden ouderdom van ruim 82 jaren.
5 December 1859. L. G. VAN DER LAAN,
uit aller naam.

*** Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot BERNARDUS VAN KROMBRUGGE, in den ouderdom van 69 jaren.
HAAKSBERGEN, M. VAN KROMBRUGGE,
7 December 1859. geb. STAM.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 79½ jaar, onze geliefde Moeder GEESKEN GOYKINK, Wedw. *L. Lasonder Gz.*
G. A. LASONDER.
ENSCHEDE, E. C. LASONDER,
9 December 1859. TER KUILE.

*** Heden overleed tot diepe droefheid van mij, hare Moeder en verdere Betrekkingen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote ANNA MARGARETHA BENNEWITZ, in den ouderdom van bijna 27 jaren en na eene hoogst gelukkige Vereeniging van slechts even twee jaren.
NIEUWENDAM, J. PRINS,
9 December 1859. Predikant.
Deze algemeene dient tevens als bijzondere kennisgeving.

*** ST. MAARTENSDIJK, 10 December 1859. Heden overleed onze dierbare Moeder en Behuwd-Moeder Mejufvr. PETRONELLA JAKOBA BEIJARD, Wed*e*. van den Heer *François Was*, in den ouderdom van 73 jaren.
Uit naam ook der overige Kinderen en Klein-Kinderen,
M. WAS.
J. HAGE Dz.

*** Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote HENDRIKA BERNARDINA BUYN, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van 54 jaren.
HOOG BLOKLAND, R. L. VAN DAM,
11 December 1859. Predikant.
Op begeerte der overledene, zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

*** Heden overleed, diep betreurd door mij en allen die hem kenden, mijn innig geliefde Echtgenoot, de Heer J. W. P. KOCH, Rijks-Ontvanger te *Duiven*, in den ouderdom van 63 jaren, na eene hoogst gelukkige Echtvereeniging van ruim 15 jaren.
DUIVEN, A. C. BARTEN,
11 December 1859. Wed. *J. W. P. Koch.*

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons dierbaar derde Dochtertje MARCELLINE MARIA ELISABETH, in den aanvalligen leeftijd van ruim 9½ jaar.
O. B. BISDOM VAN CATTENBROEK.
A. P. E. BISDOM VAN CATTENBROEK.
VAN HALL.
UTRECHT, 11 December 1859.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed mijne waarde Echtgenoot GRIETJE STOFFEL, in den ouderdom van ruim 46 jaren.
ZAANDAM, J. LANGEBAERD Pz.
11 December 1859.

*** Heden overleed mijne geliefde oudste Dochter A. M. VAN KOPPEN, in den ouderdom van 43 jaren.
HEEMSTEDE, De Wed. Y. S. VAN KOPPEN,
11 December 1859. Geb. IMMINK.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Op heden overleed te *Alkmaar*, ten huize van de Wel-Edel Geboren Vrouwe Weduwe den Wel-Edel Geboren Heer *Tinne van Egmond*, mijne geliefde Zuster CHRISTINA HENDRIETTA JACOBA DOZIJ, Weduwe den Heer *J. J. van Arakoek Hana*, in den ouderdom van 66 jaren.
LEIDEN, W. H. DOZIJ.
12 December 1859. Eenige kennisgeving.

*** Het geliefde PAND, ons voor twee dagen geleden geschonken, nam de Hemelsche Vader heden weder tot zich. F. J. JUTTING.
HAARLEM, J. JUTTING,
12 December 1859. BEEZEM.
Eenige kennisgeving.

*** De Ondergeteekende, door de Arrondissements Regtbank te 's Gravenhage, benoemd zijnde tot Curator in de Nalatenschap van den Heer SANDER ERNST GEORGE KLEINE, gepensioneerd Hofmeester van Z. M. Koning *Willem II*, Zoon van HENDRICUS CHRISTIANUS KLEINE en van SIBILLA HELENA BLANKENHAGEN (ook genaamd BLANKENAGEL), en overleden te 's Gravenhage, den 17den October 1859, roept bij deze op al degenen, die vermeenen mogten als Erfgenamen tot die Nalatenschap geregtigd te zijn, voor zoover zij zich niet bereids mogten hebben aangemeld, om zich met overlegging der vereischte bewijsstukken, aantemelden ten zijnen Kantore, in de Boekhorststraat, N°. 70, aldaar.
B. UNTERHORST.

*** Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Heer D. RIETVELD, in leven Koopman, gewoond hebbende en den 15den October 1859 te Noordeloos overleden, worden verzocht daarvan de opgaven te doen vóór den 1sten Januarij 1860, ten Kantore van den Notaris BODDE, te Meerkerk.

Op zeer aannemelijke VOORWAARDEN,

kunnen er op een sints jaren bloeijend Instituut, nog DRIE KOSTKINDEREN geplaatst worden, om het getal van 20 aan te vullen. Brieven *franco*, Lett. V. L., bij den Boekhandelaar C. J. VAN LEEUWEN Lz., te Woerden.

*** Het Bestuur van het Departement Zwolle, der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, vraagt een ONDERWIJZER, in de Gymnastiek en het Schermen. Zij, die tevens onderrigt kunnen geven in den Wapenhandel, zullen de voorkeur hebben. De jaarwedde bedraagt *f* 500, met het vooruitzigt op vermeerdering, bij toenemend getal Leerlingen.
Adres met *franco* Brieven, aan den Voorzitter der Commissie voor de Normaal-School des Departements, den Wel-Ed. Gestr. Heer P. H. QUEIJSEN.
Zwolle, 12 *December* 1859.
Het Bestuur voornd.,
L. VROOM, Voorzitter.
L. N. SCHUURMAN, Secretaris.

Een Huis-Onderwijzer,

wordt gevraagd, in de Prov. N. B., tot opleiding van 10 Kinderen, oud van 8 tot 15 jaren, P. G., met Kost en Inwoning. Adres bij de Heer G. G. DE VOOGT, Boekhandelaar te Breda. Brieven *franco* Lett. G.

*** Aan eene Inrigting voor Christelijk Onderwijs, wordt gevraagd: Een HULP-ONDERWIJZER, bekwaam en geschikt om, benevens de vakken van uitgebreid Lager Onderwijs, ook de Fransche- en de Hoogduitsche Taal te helpen onderwijzen. Boven de gewone verpleging, kan men op een billijk Salaris rekenen. Brieven *franco*, onder Letter N., aan den Boekhandelaar C. TEN HOET, te Nijmegen.

TER OPLEIDING TOT ONDERWIJZER,

is er op een bloeijend Instituut, gelegenheid een JONGELING te plaatsen, tegen *f* 45.— per kwartaal, waaronder alles begrepen is. Brieven *franco*, Letters A. B., bij den Boekhandelaar G. B. VAN GOOR, te Gouda.

*** IEMAND, oud 20 jaren, die gedurende drie jaren bij den Landbouw is geweest en alzoo met de werkzaamheden bekend geworden, wenschte gaarne met Februarij e. k. of vroeger, bij een LANDBOUWER in *Groningen* of de *Zuidplas* geplaatst te worden, die echter behoefte heeft aan hulp en niet waar hij als overbodig is, daar het hem om het verrigten der werkzaamheden te doen is; zoo het eenige aanbeveling kan zijn is hij in het Melken niet onervaren. De Landbouwer hiertoe genegen, gelieven *franco* te Schrijven met Letter A., op het adres aan den Boekhandelaar G. W. TIELKEMEIJER, te Amsterdam.

H. H. OFFICIEREN-VAN GEZONDHEID.

Indien een Off. van Gez. 3e Kl. der Landmagt, genegen mogt zijn, zich naar **Oost-Indie** te begeven, zoo bestaat daartoe gelegenheid door middel van **ruiling.**
Men adressere zich onder de Letters S. N., bij den Boekhandelaar H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel.

***** Alles, wat uwe Hand vindt om te doen, doet dat met uwe magt.**

Men vraagt, zoo mogelijk spoedig, in eene zeer kleine Prot. Gemeente, welker toekomst zeer donker is, ja, welke met te niet gaan wordt bedreigd, renteloos of tegen een zeer matig percent, eene som van *f* **2500**, op solieden Hypotheek en tegen jaarlijksche aflossing, tot aankoop van een HUIS, en alzoo tot instandhouding dier Gemeente; alles onder goedkeuring van het Prov. Collegie van Toezigt. Men is in staat en bereid de meest voldoende inlichtingen te geven, en verzoekt inclinerenden belieflijk, zich tot bekoming daarvan te willen adresseren onder het merk Spr. 19: 17, aan den uitgever der 's Gravenhaagsche Nieuwsbode te 's Hage, die mede in staat is, de verlangd wordende informatien te geven.

*** Op eene Gemeente Secretarie ten Platten Lande, in Overijssel, wordt tegen Januarij of Februarij a. s., gevraagd: Een bekwaam KLERK, uit den fatsoenlijken stand. Gegadigden, adresseren zich met *franco* Brieven, bij de Boekhandelaren de ERVEN J. J. TIJL, te Zwolle, onder Lt. F.

*** Benoodigd tegen 1° Februarij a. s., een KOETSIER, tevens HUISKNECHT, P. G., goed kunnende Rijden en met Paarden omgaan, geen sterken drank drinkende en van goede getuigenissen voorzien. Adres *franco* Lett. B., bij den Boekhandelaar H. P. A. VAN GORCUM, te Assen.

*** Op een Buiten in Zuid-Holland, verlangt men eene DAME, uit den beschaafden stand, Prot. Godsd., tusschen de 30 en 40 jaren, ter geheele Directie eener vrij drukke Huishouding. *Franco* opgave onder de Letter L., bij den Boekh. H. W. MOOY, Heerengracht bij de Leliegracht te Amsterdam.

*** Bij twee fatsoenlijke Dames op 't Platten Land, doch aan de route wonende, wordt verlangt, eene welopgevoede JUFVROUW, van de P. G., om behulpzaam te zijn in eenige Huishoudelijke bezigheden. Opgave van kundigheden, van personen bij wie informatien te bekomen zijn en der verlangde condities, worden onder Letter P., *franco* ingewacht, bij den Boekh. J. W. EVERSZ, te Zeyst.

*** Wordt verlangd, met primo Februarij of eerder, op een groot Dorp in de Prov. Utrecht, bij een klein fatsoenlijk Gezin: Een knap BURGER MEISJE, van de P. G., als 2de of *Linnenmeid*, ervaren in Linnen-Naaijen, Regte- en Keperstop, bekwaam de Drooge Wasch net op te maken als Strijken. Loon naar bekwaamheid. Inclinerenden gelieven zich met *franco* Brieven, onder Letter H., te adresseren bij de Boekhandelaars M. SCHOONEVELD EN ZOON, Beursteeg E. 188, te Amsterdam.

*** Benoodigd tegen 1° Februarij a. s., eene KINDERMEID, ter oppassing van zes Meisjes, van 10 tot ½ jaar, P. G., goed zedelijk gedrag en van de beste getuigenissen voorzien. Adres *franco* Lett. B., bij den Boekhandelaar H. P. A. VAN GORCUM, te Assen.

*** In de nabijheid van een Dorp, in de Provincie Noord-Braband, wordt gevraagd: Eene WERKMEID, boven de dertig jaren, goed kunnende Koken, en zoo mogelijk bekend met de werkzaamheden aan het buitenleven verbonden, om zoo *spoedig mogelijk* in dienst te treden.
Brieven *franco*, onder de Letters C. D., aan de Boekhandelaars BROESE & COMP, te Breda.

*** Op een Buiten nabij 's Hertogenbosch, wordt verlangd met 1° Februarij a. s., eene WERKMEID.
Hoofdvereischte zijn: goed kunnen Naaijen, Strijken en met de Wasch omgaan. Adres met *franco* Brieven, onder Letter M., bij de Boekhandelaars GEBROEDERS MULLER, te 's Hertogenbosch.

Aanbesteding,

tot het bouwen van eene ZOMER-SOCIETEIT, op Woensdag den 21sten December aanstaande, des voormiddags ten twee ure, aan den Burcht alhier; waarvan het Bestek à *f* 0,75 te bekomen is bij den Heer E. J. BRILL, Boekhandelaar op het Rapenburg, terwijl de Teekeningen ter inzage en overneming liggen, bij den Architect J. W. SCHAAP, die tevens verlangt wordende inlichtingen geven zal. Namens Commissarissen der Societeit
Leyden, *Amicitia*,
5 *December* 1859. L. DRIESSEN, Secretaris.

*** GAZFABRIEK TE MEPPEL.

Burgemeester en Wethouders van MEPPEL, zijn voornemens op Vrijdag den 23sten December 1859, des voormiddags ten 10 ure, ten *Gemeentehuize* aldaar, en ter uitvoering van het besluit van den Gemeenteraad, in het openbaar aan den minst aannemende **Aantebesteden:**
Het daarstellen van een **DIRECTEURSWONING**, twee **GAZHOUDERSPUTTEN**, met hunne **AFSLUITSPUTTEN, TEERPUT, FABRIJKSGEBOUW, STEENKOLENLOODS** met **AFSLUITINGSMUUR**, om het Terrein der Gazfabrijk.
Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, zullende ten dien einde 24 uren voor de Besteding, ter Secretarie dezer Gemeente moeten zijn ingezonden, de op gezegeld papier geschreven, en door den Inschrijver en zijne Borgen onderteekende, behoorlijk gesloten Inschrijvings-Biljetten, bevattende de voluitgeschrevene som in Nederlandsche Guldens, waarvoor de Inschrijver zich verbindt dit Werk uittevoeren, mitsgaders de Namen, Voornamen en Woonplaatsen, voluitgeschreven, zoowel van den Aannemer als van de twee Borgen.
Terwijl het Bestek en de Voorwaarden, van af heden ter lezing zullen voorliggen:
Te Assen, bij SOMER.
„ Zwolle, bij SCHEUER.
„ Tiel, in het Heeren-Logement *de Gouden Leeuw.*
Zoomede ter Secretarie dezer Gemeente, alwaar hetzelve, en tevens bij den Heer W. A. CARON, Directeur der Gazfabriek te Tiel, tegen betaling van vijftig cents per Exemplaar, zal verkrijgbaar zijn.
Meppel, 25 *November* 1859.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. G. RODEMANN.
De Secretaris,
DITT.

*** **BELANGRIJK BERIGT**
VOOR
DOOFHEID EN HARDHOORENDHEID !

Sedert 10 jaren debiteert de ondergeteekende eene **OLIE**, door welke honderden hunne genezing vonden. Dezelve geneest binnen korten tijd de Doofheid, indien zij niet bij de geboorte reeds ontstaan is; zij bestrijdt alle met de **Hardhoorendheid** verwante kwalen, als Oorpijn, en het suizen en bruisen in dezelve, en geeft zelfs aan hoog bejaarden het fijnste gehoor weder, in geval daartegen geene onoverkomelijke bezwaren bestaan, overigens is zij door vele deskundigen beproefd en voor goed verklaard.

Alle bestellingen, die ik verzoek mij *franco* te doen geworden, worden terstond door mij uitgevoerd. — Het oorspronkelijke fleschje met het berigt omtrent het gebruik dezer Olie kost *f* 10. H. BRAKELMANN.

Soest, in Pruissen, 1859.

*** **DOOR VERTREK NAAR ELDERS:** Met 1°. Mei 1860, TE HUUR, voor *f* 300 's jaars: Een **HEERENHUIS** en **TUIN**, met drie Beneden- en vijf Bovenkamers, allen Behangen en van Stookplaatsen voorzien, staande en gelegen in de Provincie Gelderland, op het zeer gezocht en welvarend Dorp Renkum, aan den Straatweg en den Rijn, tusschen Arnhem en Wageningen, te midden der bekoorlijkste Wandelingen. Er bestaat een zeer goed *Meisjes Instituut*. Adres, Brieven *franco*, onder Lett. A. B., aan den Boekhandelaar W. J. TIBOUT, te Wageningen.

*** Te HUUR of te KOOP, met Mei aanstaande te aanvaarden: Een hecht, sterk, sedert weinige jaren merkelijk verbeterd **WINKELHUIS**, met grooten **TUIN**, staande op een goeden stand in een welvarend volkrijk Geldersch Dorp, door ruimte en gelegenheid geschikt voor vele Affaires, vooral voor Tabaksfabriek, wijl er geen in de nabijheid bestaat, ook zeer geschikt tot Heerenhuis; de huurprijs is *f* 200 's jaars; bij Koop kan ⅓ of de helft der Koopsom er op gevestigd blijven. Adres onder Letter L., *franco*, aan den Notaris **J. VAN HILTEN**, te Scherpenzeel.

*** **DOOR STERFGEVAL UIT DE HAND TE KOOP:**
Een aanzienlijk, sedert weinige jaren nieuw gebouwd **KOOPMANSHUIS**, staande op een der voornaamste standen der Stad Alkmaar, zeer geschikt tot het uitoefenen van verschillende Koopmanszaken, doch waarin tegenwoordig den Handel in *Manufacturen* met goed succes wordt uitgeoefend. Te bevragen met *franco* Brieven, bij den Makelaar F. M. AGHINA, te Alkmaar.

TE KOOP.

P. m. 1500 kilo Brokken van 1e kwaliteit, gewasschen Texelsche **SCHEERWOL**.

Franco te bevragen, aan het Hulp-postkantoor aan den Burg, te Texel.

*** **HOUTVERKOOPING** op de Hofstede *het Huis de Vogelenzang*, in de Vogelenzang, Gemeente Bloemendaal, op Vrijdag den 23sten December 1859, des voormiddags ten 10 ure, van eene groote partij diverse soorten van extra zwaar **HAKHOUT**, waaronder geschikt voor *Palen*, benevens eenige **IEPEN-** en **ESSCHENBOOMEN**; voorts zijn UIT DE HAND TE HUUR: Eenige Bunders **TEELLAND**. Te bevragen bij den Tuinbaas van bovengemelde Hofstede.

Bakkerij te Ursem.

Door het overlijden van den Heer J. KOSTER, te Ursem, zal de tegen Donderdag den 22sten December 1859, aangekondigde Verkooping zijner Broodbakkerij, **geen voortgang** hebben.

*** Op Dingsdag den 20sten December 1859, des avonds ten 6 ure, zal in het Logement, genaamd: „*De Drie Zwanen*", te Zaandam, ten overstaan van den Notaris **CORNELIS HONDIUS**, aldaar, onder meerder geveilden Verkocht worden:

1°. Een kapitaal **KOOPMANSHUIS**, geteekend Nommer 573, aanhoorige Getimmerten, Tuin en Erf, staande en gelegen te Zaandam, vooraan op het Zeemanspad aan den Weg, bij het Kadaster bekend in Sectie F, met Nummers 465 en 466, voor de gezamenlijke inhoudsgrootte van 6 Roeden.

2°. Een' hechten, sterken en welingerigten **HOUTZAAGMOLEN**, zijnde een PALTROK, genaamd: „**DE VERGULDE ZALM**", geteekend Nummer 1226, met deszelfs Gereedschappen volgens Inventaris, zeer ruime Werf en daarop geplaatste drie Houtloodsen of Schuren, Water en verdere Aanhoorigheden, waaronder: twee Knechtswoningen onder één dak, geteekend Nommer 425, en een Pakhuis met Erven, staande en gelegen bij elkander te Zaandam, achter het Rustenburg, aan en beoosten de Vaart, Kadastraal voorkomende in Sectie F, onder de Nummers 1231, 1233 en 1241, als te zamen groot 74 Roeden, 20 Ellen.

3°. En eene extra mooije partij van ongeveer 600 stuks **GREENEN BALKEN**, op den Verkoopdag genommerd zullende liggen en te bezien aan de Werf van den Molen „*de Vergulde Zalm*" voornoemd.

Nadere inlichtingen zijn van heden af en de Notitiën der Houtwaren, des daags vóór en op den Verkoopdag te bekomen bij de Makelaars **KLAAS VIS Jansz.** en **MELCHIOR te VELTRUP**, te Zaandam. Brieven *franco.*

*** **N. J. van BEMMEL**, **J. H. BRINKMAN**, **J. van der VLUGT**, **Th. A. LIWIJN**, **N. WAALEWIJN** en **W. M. van BEMMEL**, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne principalen) op Zaturdag den 24sten December 1859, (*zijnde Kersavond*), des avonds na vijf ure, in het Logement *de Gouden Leeuw* te Haarlem, in publieke veiling te Verkoopen, ten overstaan van den Notaris **Mr. P. MABÉ Junior:**

Een kapitaal, hecht sterk en weldoortimmerd **HUIS** en **ERVE**, met een Tuin, eene vrije Poort ten Noorden van hetzelve, en uitgang in eene gemeene Poort, [illegible] uitkomt; staande en gelegen te Haarlem aan de Westzijde van de Groote Houtstraat, over de Anegang, voorzien van diverse Beneden- en Bovenkamers, Keuken, Kelder, Zolder en verdere Gemakken. Geteekend Wijk 4 N°. 21 en bij het Kadaster bekend onder Sectie C. N°. 856, ter grootte van 3 Roeden, 80 Ellen.

Dit Perceel zal niet op den Verkoopdag publiek te zien zijn, doch, na voorafgaande beletvraging, bezigtigd kunnen worden, op Dingsdag en Vrijdag des namiddags van 2 tot 4 ure.

Breeder bij Billetten omschreven en nadere informatien bij bovengemelde Makelaars. De bewijzen van Eigendom en Veilconditiën, zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** De Notaris **K. N. HENGEVELD**, te Hazerswoude, zal op Vrijdag den 23sten December 1859, des morgens ten 11 ure, in het Logement *de St. Joris*, te Alphen, publiek Veilen en Verkoopen:

Een **HEERENHUIS**, bevattende acht Boven- en Benedenkamers, Keuken met Regenwaterbak en Pomp, Kelder, Zolders, Vliering en alle verdere Commoditeiten tot eene welingerigte Huizinge behoorende, met Tuin en Erve en daarnevens staand Pakhuis, met Kantoor, Spreekkamer, Koetshuis en Stalling, ingerigt tot *Wijnkooperij*; welke Handel sedert onheugelijke jaren is en nog wordt uitgeoefend, staande en gelegen tusschen Rijn en Dijk, in de Gemeente Alphen, Kadaster Sectie A, Nos. 972 en 973. Te aanvaarden, het Heerenhuis 1° Mei 1860, en het Pakhuis en de Wijnkooperij 1° Januarij 1860. De perceelen zijn dagelijks, uitgezonderd des Zondags, te bezigtigen, mits vooraf belet vragende bij den Bewoner; terwijl informatien zijn te bekomen bij den Notaris **HENGEVELD** voornoemd.

*** De Notaris **K. N. HENGEVELD**, te Hazerswoude, zal op Dingsdag den 27sten December 1859, des morgens ten elf ure, in het Logement *de Vergulden Roskam*, aan 's Molenaarsbrug, te Oudshoorn, publiek Veilen en Verkoopen:

Eene **BOUWMANSWONING**, met Stalling, Hooiberg en verdere Getimmerten, benevens ongeveer 9 Bunders extra best Wei- of Hooiland, alles staande en gelegen aan de Nieuwe Sloot, in den Grooten Polder onder Oudshoorn, verhuurd voor *f* 400 's jaars aan *H. Vergeer*, tot Kersmis 1863; wat de Landerijen betreft en de Woning, tot 1 Mei 1864;

En een **HUIS** en **ERVE**, met Tuin, staande en gelegen langs en tusschen de Voor- en Achterkerklaan te Zwammerdam, groot 7 Roeden, 77 Ellen.

Te aanvaarden 1° Februarij 1860.

Informatien bij Notaris **HENGEVELD** voornoemd.

*** Door L. G. POST, te Purmerende, is uitgegeven en alom te bekomen:

NIEUWE NOORD-HOLLANDSCHE ALMANAK
VOOR HET SCHRIKKELJAAR 1860.
VIJFDE JAARGANG.

Waarin ook voorkomen de Gemeente-, Dijk- en Polderbesturen in *Noord-Holland*.

In heel linnen 50 Ct., in heel perkament 40 Ct.

VOOR GEMEENTE-BESTUREN.

Bij GEBR. VERMANDE, te *Hoorn*, is van de Pers gekomen:

HANDLEIDING tot de geregelde uitvoering der werkzaamheden van de Gemeente-Besturen, in de Provincie Noord-Holland, door G. H. BAST, Secretaris der Gemeente Hoorn. 2e Stuk. . . . . *f* 3.—

Behelzende eene aanwijzing, in Alphabetische orde, van onderscheidene Zaken het Gemeentewezen betreffende, met aanhaling van de Wetten en Schrijvers daarover handelende. Prijs van het geheele Werk. . . . *f* 4,25

VOOR POLDER-BESTUREN.

Bij GEBR. VERMANDE, te *Hoorn*, zijn verkrijgbaar, de gedrukte Stukken, door Polder-Besturen benoodigd, voor de Verkiezingen, den Legger, het Kohier van omslag, de Begrooting en Rekening, ingerigt overeenkomstig het Algemeen Reglement voor de Waterschappen in Noord-Holland, van den 9den Augustus 1854, Provinciaalblad N° 80.

De Lijst van dit Materieel, gelijk mede eene Lijst van gedrukte Stukken ten behoeve der Gemeente-Besturen, bij hen voorhanden, is op aanvrage verkrijgbaar.

NUTTIG FEESTGESCHENK.

BLOEMLEZING uit het CHRISTELIJK ALBUM 1846—1857, geb. in blaauwe linnen Prachtband, verguld op snede, met 12 fraaije Staalplaten, roijaal formaat *f* 6,50.

Bij JOH. NOMAN & ZOON, te Z.-Bommel en alom te bekomen.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is heden uitgegeven en verzonden de

Almanak
VOOR HOLLANDSCHE
BLIJGEESTIGEN.
voor **1860.**

196 bladz., met Platen. Prijs 60 Centen.

Dit jaarboekje onderscheidt zich in vele opzigten gunstig boven de vorige jaargangen, terwijl het uitwendige meer in overeenstemming is gebragt met den smaak des tijds.

*** **NIEUWE ROMANS** bij B. DEKEMA, te Utrecht:

DOROTHEA (door de Schrijfster van *Stille Waters*, en de *Cressy*, bij denzelfden Uitgever in 1858 en 1859 verschenen) uit het Engelsch, 2 deelen. Prijs *f* 4,00.

SCHORTINGHUIS EN DE VIJF NIETEN, uit de Geschiedenis van 't Kerkelijk leven in 1730—1750, door H. VAN BERKUM, Predikant te N. Beerta. Prijs *f* 2,50

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te *Sneek*, geven uit: de *eerste aflevering* van den Jaargang 1860 van het

PRACTISCH VOLKSBOEK,
MUSEUM VOOR
NATUUR, KUNST EN WETENSCHAP,

uitgegeven wordende onder medewerking van
VELE VADERLANDSCHE GELEERDEN,
en opgehelderd door een aantal houtgravuren.

Het **PRACTISCH VOLKSBOEK**, hoewel nog kort bestaande, behoort onder de meest gelezen tijdschriften in ons Vaderland, want het getal Inteekenaren neemt steeds in aantal toe.

Het **PRACTISCH VOLKSBOEK**, gaat dan ook voort met het opnemen van het belangrijkste, op het gebied van **Natuur**, KUNST en WETENSCHAP, en vereenigt het AANGENAME met het NUTTIGE.

Het **PRACTISCH VOLKSBOEK**, verschijnt in twee maandelijksche afleveringen van 4 vellen of **64** kolommen *zeer compressen*, doch duidelijken druk, versierd door een aantal FRAAIJE en OPHELDERENDE HOUTGRAVUREN.

Elke Jaargang van het **PRACTISCH VOLKSBOEK**, vormt een roijaal Boekdeel van **200** pagina's of **400** kolommen druks en kost, ten einde het in aller handen te brengen, bij inteekening slechts de zeer GERINGE SOM van ***f* 2.50.**

Inhoud der 1ste Aflevering: Bevorderaars der menschelijke nijverheid onder de dieren door V. S.: I. Zoogdieren. — II. Vogels. — III. Amphibiën. — IV. Insecten. — Het Water. — Is Australie het jongste of het oudste wereld-deel, door A. WINKLER PRINS. — De bereiding van Spiritus uit aardappelen. — De luchtvaart. — Het dal van Campan, door A. WINKLER PRINS. — De Beerejagt in Austurië. Iets over de drukking der lucht en eenige daarvan gemaakte toepassingen, 1ste gedeelte, door J. H. v. KOTEN.

*** J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg, geven uit:

NIEUWE VERZAMELING
LEERREDENEN
van T. COLANI.

Uit het Fransch vertaald door **C. G. SLOTEMAKER**, Predikant te *Cats*.

Ing. *f* 1.50. In verg. linnen stempelband *f* 1.90.

*** Bij G. B. VAN GOOR, te Gouda, is op heden van de pers gekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

Kapitein CANOT,
of TWINTIG JAREN uit het LEVEN van EEN SLAVENHANDELAAR.

Kompleet in 2 gr. 8°. Deelen met Vignetten. Prijs *f* 5,20.

Behalve dat dit Werk uitmuntend geschikt is voor **Leesgezelschappen** en **Bibliotheken**, is het tevens der aanbevelingswaardig voor den **Zeeman**, **Handelaar** en **Menschenvriend** uit elken stand. Het doet den Lezer diepe blikken slaan in 't wezen der Slavernij en in 't lot der Slaven, en schildert met altijd levendige, boeijende kleuren het zeeleven bij storm en stilte, bij entering en schipbreuk. — Leven en beweging, humor en scherts bezielen het Werk van 't begin tot het einde.

*** Bij den Boekhandelaar JACs. HAZENBERG CORNs. ZOON, te Leyden, ziet het licht:

WOERDEN, LEYDEN, 'S GRAVENHAGE,
OF
Gouda — 's Gravenhage.
WELKE LIJN IS DE BESTE?
Prijs *f* –,30.

GELDERSCHE VOLKSALMANAK
VOOR HET JAAR 1860,

met bijdragen in *Proza* van den Redacteur en van de H. H. J. CHR. GEWIN, J. H. JONCKERS, J. H. MARONIER, A. DE VISSER en anderen, en *Dichtstukken* van A. DROST, J. M. E. DERCKSEN, B. TER HAAR Bz., T. VAN LOHUIZEN, Dr. RÖMER en and., en drie fraaije Steendrukplaatjes door C. J. BOLT en C. C. A. LAST.

De prijs is 75 Cents, in Carton 90 Cents.

Van de *dertien eerste* Jaargangen (1835 tot 1847) zijn nog enkele complete stellen à *f* 2.50, voorhanden bij Is. AN. NIJHOFF EN ZOON, Boekh. te Arnhem.

*** **NIEUWE BELANGRIJKE UITGAVEN**
van A. TER GUNNE, te Deventer.

I. **JACOBSON**, HANDBOEK DER TECHNOLOGIE, of Wetenschappelijke beschrijving en verklaring van alle Fabriekmatige Verrigtingen. Ten gebruike bij Technologische Lessen en tot eigen onderrigt. Met een voorberigt van Dr. M. J. COP, Hoogleeraar te Deventer. Met Afbeelding. *f* 3,45.

II. Dr. **E. J. DIEST LORGION**, DE PREDIKANT VAN VLIETHUIZEN, of iets over de Groninger School, de Kerkelijke Leer, de Wetenschap en den Bijbel *f* 2,90.

Grondig, doch bevattelijk behandelt dit Werk de belangrijkste vraagstukken van den tegenwoordigen tijd op Godsdienstig terrein, terwijl mannen als BEETS, BUSKEN HUET, DOEDES, HOFSTEDE DE GROOT, SCHOLTEN. ZAALBERG enz., er in besproken worden.

III. **J. J. L. TEN KATE**, STICHTELIJK HUISBOEK. Dichterlijke bladen, opgedragen aan H. M. de Koningin der Nederlanden, enz. In Eng. Linnen band. *f* [illegible],40.

Het ongemeen succes dat aan dit Werk ten deel valt, bewijst genoeg voor zijne waarde.

IV. **ZSCHOKKE**, DE WEG TEN LEVEN, Huis- en Handboek voor Christelijke Ouders en Jonge Lieden. In Eng. Linnen band. *f* 1,80.

V. ——————— VROUWENSPIEGEL, Huis- en Handboek voor Christelijke Vrouwen en Meisjes, door Dr. W. B. J. VAN EYK. In idem *f* 1,80.

De drie laatste Werken zijn uitmuntende **GESCHENKEN** bij St. Nicolaas, Kerstijd, Nieuwjaar en andere gelegenheden, inzonderheid ook bij het doen van Belijdenis.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.